

نسخه‌های خطی نفیس خریداری شده

سید محمود مرعشی

۲. فقه فارسی، از میرزای قمی ابوالقاسم بن حسن مؤلف کتاب قوانین الاصول و بسیاری دیگر، نسخه بسیار نفیس تمامی به خط مبارک مؤلف، بسیاری از مسائلی که در این نسخه آمده در کتاب دیگر مؤلف به نام جامع الشتات نیامده است.

طبق روال گذشته در سال جاری تعداد ۴۳۰ جلد کتاب خطی نفیس برای کتابخانه خریداری گردیده و تعداد ۱۱۷ جلد نسخه خطی نیز در همین مدت به کتابخانه اهدا شده است. این نسخه‌ها مربوط به کتابخانه‌های شخصی برخی از علمای

قم و سایر شهرستانها و برخی دیگر مربوط به خارج از کشور بوده است. اینجانب طی چند سفر در سال جاری موفق شدم آنها را از خارج برای کتابخانه خریداری نمایم که متأسفانه بیشتر آنها مربوط به یک مجموعه خصوصی در تهران بوده و دو سال قبل صاحب آن درگذشته بود و وارثان وی آنها را به فروش رسانده و سر از برخی کشورهای خارجی درآورده بود. خدای را سپاس که با دعای خیر آن پیر روشن ضمیر، پدر بزرگوام، بنیانگذار این کتابخانه بزرگ موفق شدم آنها را به کشور اسلامی خودمان مسترد نمایم. فهرستی که در زیر آمده، گزیده نسخه‌هایی است که در شش ماهه دوم سال جاری برای کتابخانه خریداری گردیده و اندکی از آنها نیز اهدایی می‌باشد.

۱. رساله فارسی در استخاره، از مرحوم حاج ملا احمد بن ملا محمد مهدی نراقی، عالم برجسته شیعی، نسخه بسیار نفیس به خط مبارک مؤلف، این نسخه تاکنون چاپ و منتشر نشده است. در نظر داریم آن را در این فصلنامه و همچنین در جلد ۵ گنجینه شهاب منتشر سازیم.

ش «۱۰۳۹۹» م

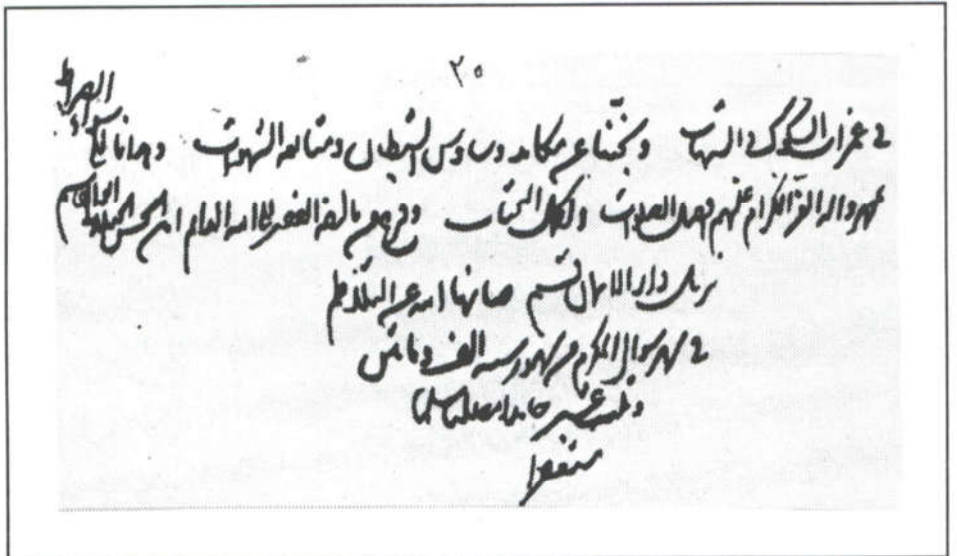
برگ پایانی رساله استخاره به فارسی از ملا احمد بن محمد مهدی نراقی
نسخه اصل به خط مبارک مؤلف در ۱۰۳۹۹ هـ

خط نستعلیق، صفحات دارای قلم خوردگی بسیار، کتابت سه شنبه ۱۵ ربیع الثانی سال ۱۱۹۵ هـ در دارالمؤمنین قم.

کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد، اینجانب، به مناسبت سی و ششمین سالگرد آغاز به کار این کتابخانه و در آستانه

سیزدهمین سالگرد ارتحال والد بزرگوارم، مرجع فقید شیعه، بزرگ فرهنگیان میراث اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی رحمت‌الله علیه برخی از نسخه‌های بسیار نفیس و کهن نهج البلاغه و شروح و گزیده و حواشی آن را در یک گزارش چاپ و منتشر نموده‌ام.

ش «۱۳۳۹۱»

برخی از آثار دیگر این عالم برجسته در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد و برخی از آنها نیز نسخه اصل هستند.

ش «۱۰۵۰۵» م

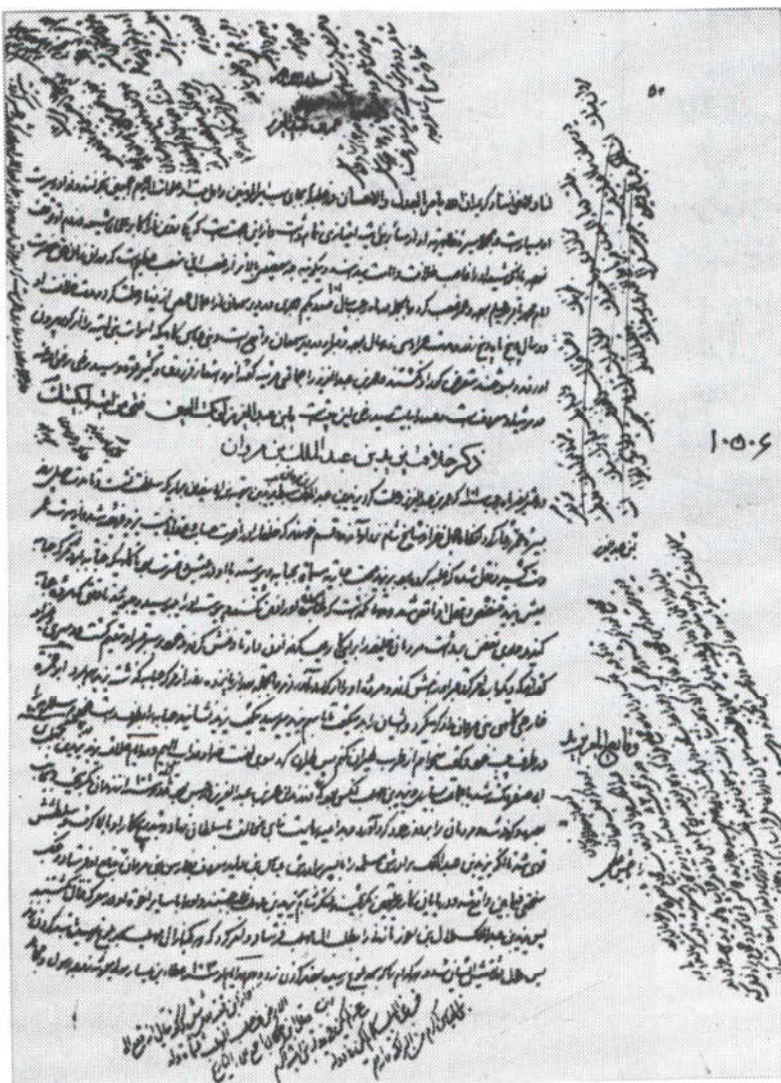
۳. رساله دیگر فارسی فقهی از مرحوم میرزای قمی، نسخه بسیار نفیس و اصل به خط مبارک مؤلف، خط نستعلیق، مورخ شوال سال ۱۲۱۳ هـ در دارالمؤمنین قم.

ش «۱۰۵۰۵» م

۴. کتاب تمة المنتهی فی وقایع ایام الخلفاء، به فارسی از مرحوم ثقة المحدثین حاج شیخ عباس قمی، مؤلف کتاب مفاتیح الجنان، نسخه اصل به خط مبارک مؤلف، خط نستعلیق، قطع رقعی.

ش «۱۰۵۰۶» م

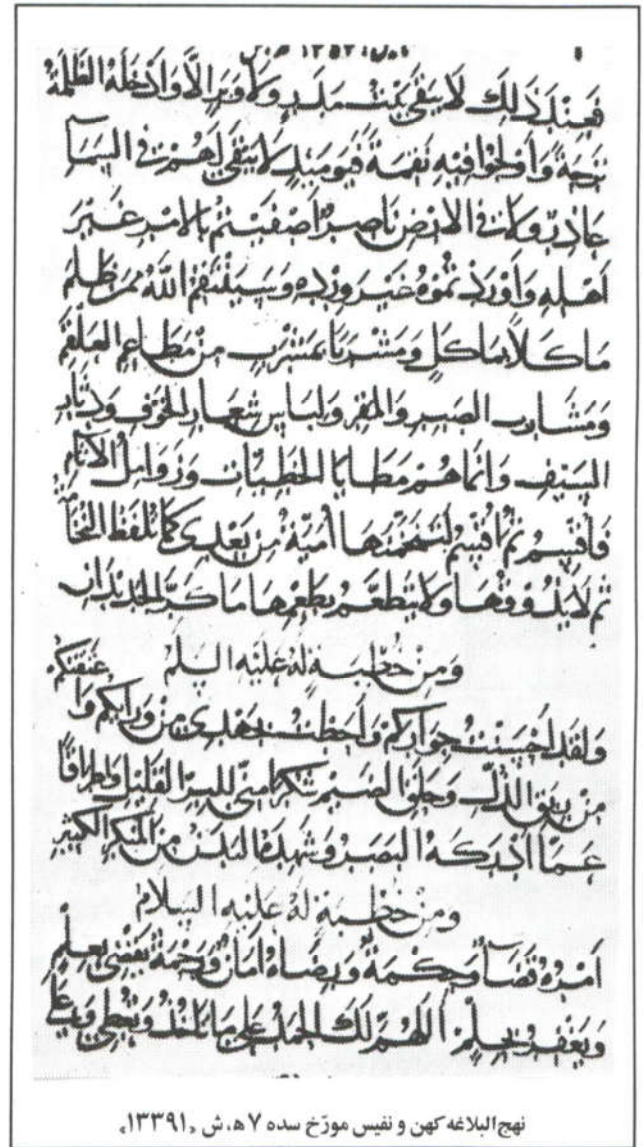
۵. کتاب نهج البلاغه، از شریف رضی، نسخه بسیار نفیس و کهن مورخ نیمه دوم سده ۷ هـ به خط نسخ مُعرب، بیشترین نسخه‌های نفیس و کهن کتاب نهج البلاغه در این

کتاب تمة المنتهی فی وقایع ایام الخلفاء از مرحوم ثقة المحدثین حاج شیخ عباس قمی نسخه اصل به خط ایشان، ش «۱۰۵۰۶» م.

هجری، خط نسخ، عناوین شنگرف و مشکى درشت و دارای حواشی بسیار.
 ۹. مجموعه بسیار نفیس و کهن شامل چهار کتاب از

۶. بخشی از یک کتاب ناشناخته از آثار محمد بن زکریای رازی، دانشمند برجسته ایرانی، کتابت اوائل سده ۷ هجری، خط نسخ، عناوین شنگرف. ش «۱۰۴۰۵م»

آثار المهدي لدين الله احمد بن يحيى بن المرتضى الدفاري اليمنى از ائمة زيدية يمن، ولادت ۷۶۴، وفات ۸۴۰ هجری، بدین ترتیب:

۱. کتاب العنية والامل في شرح الملل والنحل؛
  ۲. کتاب الغايات في شرح القلائد في تصحيح العقائد در علم کلام؛
  ۳. کتاب دماغ الاوهام في شرح رياضة الافهام في لطيف الكلام؛
  ۴. کتاب منهاج الوصول في شرح معيار العقول در اصول فقه زیدی.
- این مجموعه در اواخر سده ۸ یا اوائل سده ۹ هجری

۷. کتاب نزهة الكرام و بستان العوام به فارسی در امامت، از جمال الدين ابى عبدالله محمد بن حسين بن حسن رازى مؤلف كتابهاى تبصرة العوام، و الفصول التامة. این نسخه جلد نخست و شامل بابهای ۱۷ و ۱۸ و ۲۱ و ۲۶ می باشد و در ۲ جلد نگاهشته شده است، جلد نخست در ۳۰ باب، و جلد دوم در ۶۰ باب، این نسخه بسیار نفیس در نیمه دوم سده ۷ هجری در عصر مؤلف کتابت شده است، بخشی دیگر از این کتاب در این کتابخانه بزرگ موجود می باشد. ش «۱۳۰۳۲»

۸. کتاب در فقه زیدیه به عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه بسیار مهم و نفیس و کهن، کتابت دقیقاً در نیمه دوم سده ۷

کتابت شده است، برگ پایانی افتاده، خط نسخ، عناوین شنگرف. این نسخه نفیس دقیقاً در عصر مؤلف کتابت شده است. مؤلف این مجموعه، آثار دیگری نیز دارد؛ از جمله کتاب معروف: البحر الزخار الجامع لمذاهب علماء الابصار که به سال ۱۳۶۶ هجری در مصر چاپ و منتشر شده است. ش «۱۰۴۵۹ م»

ابی سعید بن حمزه خواجه الخوارزمی محدثاً «البار جبلعی؟» مولداً الموسوم بالررضی در ۱۱ شوال سال ۷۰۶ هجری آمده که نسخه را کاتب برای او خوانده و او این اجازه را برای کاتب نوشته است، عناوین شنگرف، پشت برگ آغازین نسخه یک دایره بزرگ رنگین، همزمان با کتابت نسخه ترسیم شده و در داخل آن با آب طلائی ناب و خط نسخ این عبارت آمده

نزهة الكرام و بستان العلوم در امامت به فارسی از جمال الدین ابی عبدالله محمد رازی. نسخه کهن و نفیس، کتابت سده ۷۰۷ ه. ۱۳۰۳۲

مجموعه نفیس شامل ۴ کتاب از آثار علمای زیدی یمن کتابت اواخر سده ۸۰۵ ه. ش «۱۰۴۵۹ م»

۱۰. تفسیر الکشاف، از زمخشری، نسخه بسیار نفیس و کهن و ارزشمند، این نسخه در اوائل سده ۸ هجری برای خزانه یکی از حاکمان وقت به خط نسخ مُعَرَّب خوش محمود بن حامد بن افضل بن ابی جمال الحاجی در روز سه شنبه، چهارم ذی‌قعدة سال ۷۰۴ هجری کتابت شده است. نسخه کامل از آغاز قرآن کریم تا پایان سوره «الناس» در پشت برگ پایانی اجازه‌ای به خط ابوالفضل یحیی بن مسیب بن محمد حمزة

است: «الدفت‌الجامع لكشاف عن حقائق التنزیل للشیخ الامام الاجل العلامة جارالله». این نسخه از لحاظ قطع و خط و کامل بودن و قدمت کتابت کم‌نظیر و قابل توجه می‌باشد. ش «۱۳۲۸۶»
 ۱۱. کتاب مصابیح السنة به عربی از بَغَوی در فقه عامه، نسخه کهن و نفیس، کتابت سلخ جمادی الاول سال ۷۱۳ هجری، خط نسخ مُعَرَّب خوش و درشت. ش «۱۳۳۶۴»

شنبه ۱۴ رجب سال ۷۳۴ هجری به خط نسخ خوش علی بن محمد خجندی.

ش «۱۳۳۴۴»
۱۵. کتاب التیسیر فی

القرآت السبع، نسخه بسیار نفیس و کهن مورخ سه شنبه دوم رمضان سال ۷۶۲

هجری، خط نسخ خوش محمد بن علی الحافظ در شهر شوشتر. ش «۱۳۳۵۰»

۱۶. کتاب بحر الحقائق والمعانی فی تفسیر السبع المثانی، به عربی از: نجم الدین عبدالله

بن محمد اسدی معروف به نجم الدین دایه، متوفی ۶۵۴ هجری، نسخه بسیار نفیس و

کهن مورخ نیمه دوم سده ۸ هجری. دو نسخه کهن و نفیس دیگر در این کتابخانه

بزرگ موجود می باشد و قبلاً فهرست شده اند. ش «۱۳۳۵۱»

۱۷. جَنگ بیاضی بسیار کهن و نفیس و ارزشمند فارسی شامل مطالب متنوع

لورین... اجتنابهم و الناس...
و تبت لهم...
سودان...
و اما عوذ...
فی الحاقیه...
الکبر...
و ریاضی...
لیت من...
المصنوع...
من...
کلی...
سوان...
وقوع...
علی...

هذا الكتاب...
وهو...
حسنا...
الذی...
جنی...
حلال...
اتمه...
طورا...
لشایخ...
من...
منها...
و جملة...
الله...

برگ پایانی تفسیر کشف زمخشری مورخ سال ۷۲۰۴ ه. ش. ۱۳۲۸۶.

از جمله رساله ای مختصر با عنوان: المجلس من كلام السيد الامام ظهيرالدين الجرجاني، اشعار فارسی بسیاری از شعرای قدیم از جمله رشیدالدین وطواط، محی الدین بیلقانی، محمد عبدالرزاق اصفهانی، شیخ علی جوینی، کمال الدین اصفهانی، بدرالدین طالقانی، و اشعار عربی ابوالمعالی محمد بن رشید، رساله ای به فارسی در شطرنج و رساله ای در لطایف و نکات و حکایات به فارسی و غیر آنها. کتابت این نسخه کهن در نیمه ذی القعدة سال ۶۵۱ هجری در خانقاه الغری، خط نسخ، عناوین شنگرف قطع رقیعی کوچک بیاضی. ش «۱۰۵۲۶ م»

۱۲. نسخه دیگر مصابیح السنة، نسخه کهن و نفیس مورخ سال ۷۵۲ هجری، این نسخه متأسفانه فرسوده شده و نیاز به بازسازی جدی دارد. ش «۱۰۳۱۶ م»
۱۳. کتاب معالم السنن در شرح سنن ابی داود در احادیث اهل سنت، تألیف ابوسلیمان حمد بن محمد بن ابراهیم بن الخطاب الخطابی البُستی، متوفی ۳۸۸ هجری در شهر بُست. نسخه بسیار نفیس و کهن مورخ چهارشنبه ۱۳ ربیع الآخر سال ۷۷۴ هجری. جلد این نسخه نیز اصلی و همزمان با کتابت نسخه ساخته شده است. ش «۱۳۰۱۸»
۱۴. کتاب سجاوندی به عربی، نسخه کهن و نفیس مورخ

سال هشتم، شماره چهارم، شماره پنجم، ۳۰

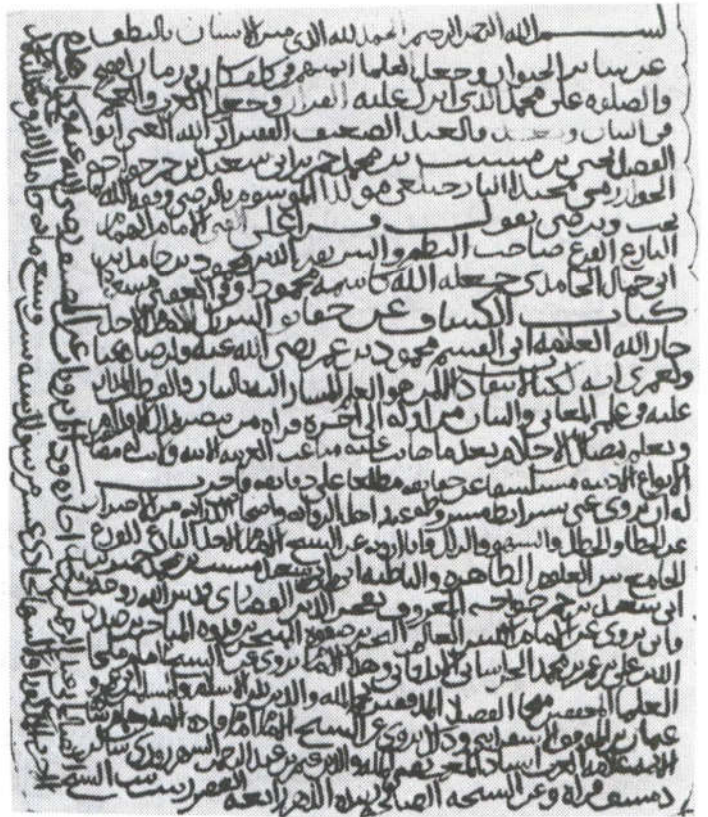

۲۰. کتاب المصباح الكبير به عربی از شیخ الطائفة محمد بن حسن طوسی متوفی ۴۶۰ هجری، نسخه نفیس و کهن مورخ یکشنبه ۷ ربیع الاول سال ۹۳۷ هجری، خط نسخ خوش، عناوین شنگرف، قطع وزیری.

ش «۱۰۵۳۸»

۲۱. نسخه دیگر کتاب المصباح، نسخه نفیس و کهن مورخ پنجشنبه ۳ ربیع الثاني سال ۹۳۳ هجری به خط نسخ فخرالدین بن اشرف حسینی استرآبادی، در پشت برگ آغازین نسخه، دستخط مرحوم آیت‌الله‌العظمی سید محمد حجت کوه‌کمری از مراجع عظام تقلید گذشته و بنیانگذار مدرسه علمیه حجتیه در قم آمده و این نسخه در کتابخانه شخصی آن مرحوم قرار داشته است. پس از ایشان نسخه‌های نفیس آن کتابخانه از سوی وراث محترم آن فقید سعید به فروش رفت و بحمدالله اینجانب موفق شدم بیشترین نسخه‌های خطی آن کتابخانه را در چند فقره از بازماندگان ایشان برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم.

ش «۱۰۵۳۵» م

اجازه به خط یحیی بن مسیب خوارزمی در پشت برگ پایانی تفسیر الکشاف به سال ۵۷۰۶ ه. ش، ۱۳۲۸۶.

۱۸. مجموعه دو کتاب بسیار مهم و نادر و نفیس و کهن

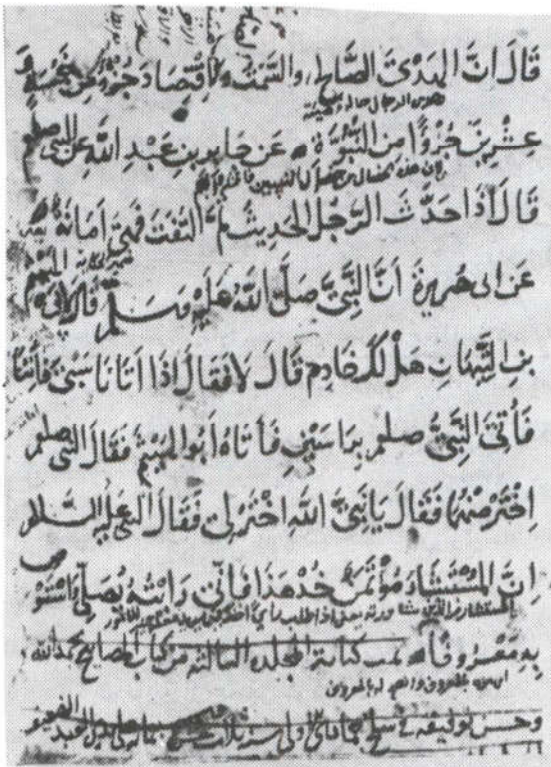
فارسی و عربی بدین شرح:

۱. کتاب بیان‌الادیان در شرح مذاهب و ملل و ادیان به فارسی از: ابوالمعالی محمد بن نعمت‌الله بن عبیدالله بن علی بن حسن بن حسین بن جعفر بن عبیدالله بن حسین الاصغر ابن الامام زین‌العابدین (ع) در این اثر مؤلف جمیع فرقه‌های عامه و سایر فرق مسلمانان را آورده است.

۲. کتاب عمدة المقال به عربی از شیخ حسین بن علی بن عبدالعالی کرکی که به سال ۹۷۲ هجری آن را نگاشته است. نسخه بسیار نفیس و نایاب، این مجموعه در اواخر سده ۱۰ یا اوائل سده ۱۱ هجری به خط نسخ خوش کتابت شده است. این نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم میرزا عبدالله بن عیسی یک اصفهانی مؤلف کتاب ریاض‌العلماء قرار داشته و دستخط و مهر ایشان در پشت برگ آغازین کتاب دوم مشهود می‌باشد. عناوین شنگرف، قطع وزیری بزرگ. ش «۱۰۵۱۰» م

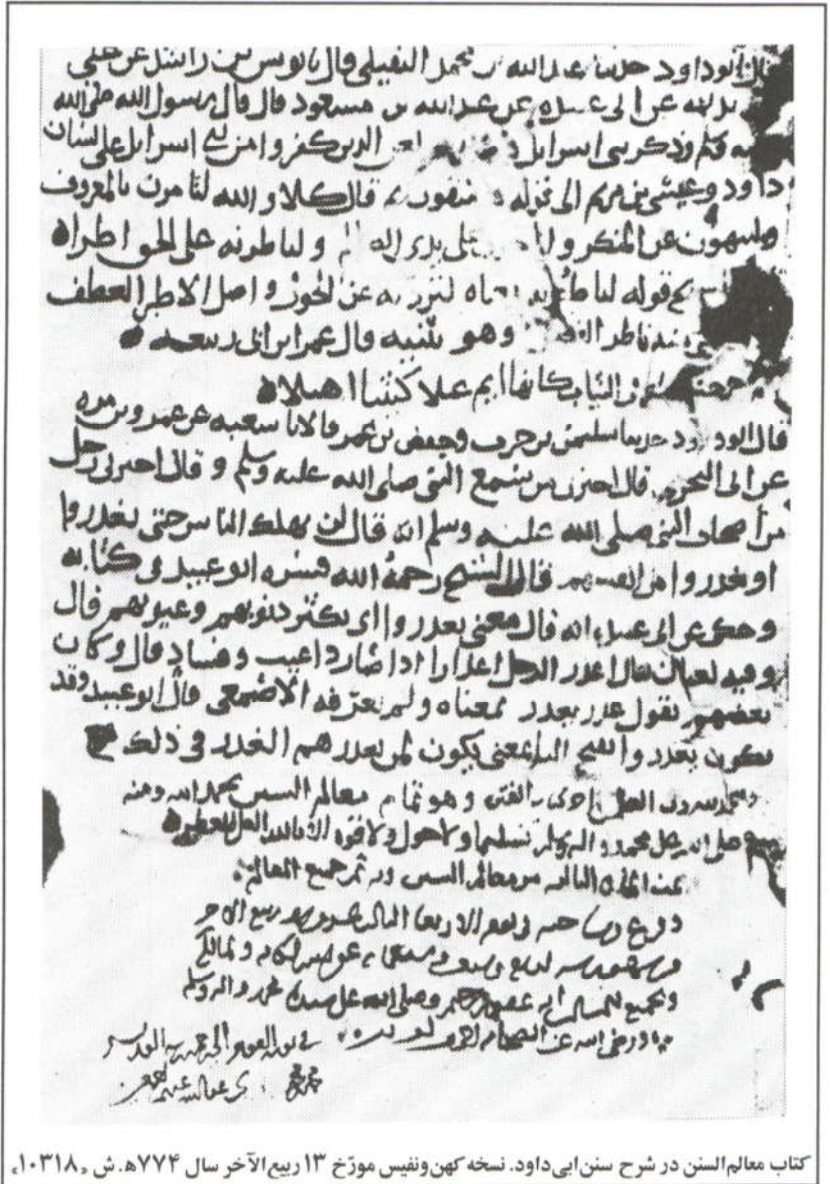
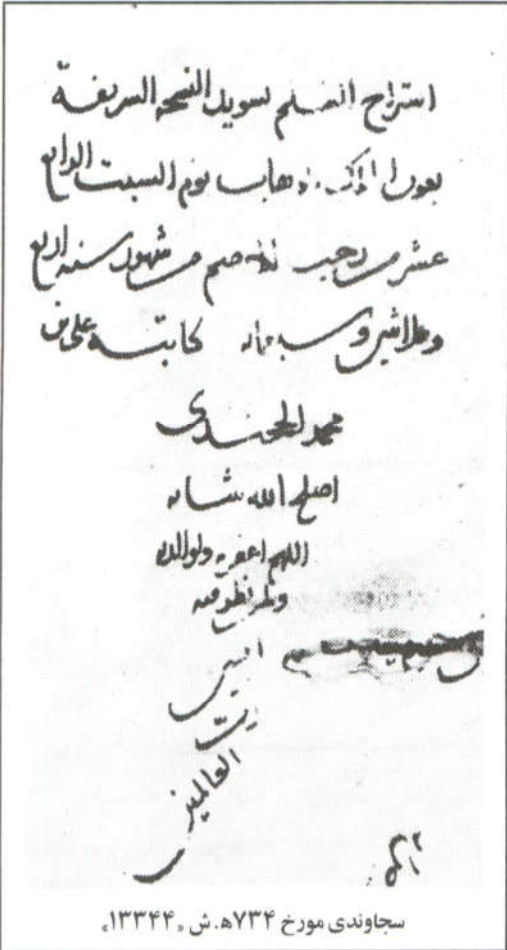
۱۹. جلد سوم تفسیر الکشاف زمخشری، عربی مورخ سده ۹ هجری، خط نسخ، عناوین شنگرف، قطع وزیری بزرگ.

ش «۱۰۵۳۷» م

کتاب مصابیح السنة بغوی مورخ جمادی الاول سال ۵۷۱۳ ه. ش، ۱۳۳۶۲.

۲۲. کتاب الاستبصار به عربی از شیخ الطائفه طوسی، نسخه نفیس و کهن مورخ ۹۵۲ق به خط نسخ یوسف بن محمد خلخالی، عناوینی شنگرف، قطع وزیری کوچک. ش «۱۰۵۳۶م» همان سال. تمامی این مجموعه به خط نسخ طالب علی بن حسین

سرکانی در نجف اشرف، عناوین شنگرف، قطع جیبی. ش «۱۰۵۱۱م»

۲۵. کتاب کنز المطالب فی کشف رمز المکاسب به

عربی در تعلیقه کتاب مکاسب شیخ، تألیف یحیی بن محمد بن حسن حسینی خراسانی معروف به هندی که از دروس استاد خود شیخ محمدجعفر گلپایگانی استفاده نموده است.

نسخه نفیس و نایاب، قطع جیبی، خط نستعلیق از اوائل سده ۱۴ هجری. ش «۱۰۵۱۲م»

۲۶. جلد ۳ و ۴ کتاب انوار الهدایة و اسرار الفقاهة به عربی تألیف همان مؤلف، نسخه نفیس و نایاب، نسخه اصل به خط مؤلف در سه شنبه ۲۰ شوال سال ۱۳۱۲ هجری از جلد سوم آن فارغ شده است، خط نستعلیق مؤلف، عناوین مشکئی، صفحات قلم خوردگی دارد، قطع رقیعی بزرگ. ش «۱۰۵۱۳م»

۲۳. شرح وقایة الروایة از عبیدالله بن مسعود بن تاج الشریعة، عربی، مورخ نیمه نخست سده ۱۰ هجری، قطع رقیعی کوچک، خط نسخ. ش «۱۰۵۳۴م»

۲۴. مجموعه چند رساله در یک جلد بدین ترتیب:

۱. تشریح الافلاک شیخ بهاءالدین عاملی مورخ ۱۰۸۵ هجری.
۲. الرسالة الجعفریة از محقق کرکی شیخ علی بن عبدالعالی به عربی، کتابت در عصر مؤلف ۱۲ رمضان سال ۹۳۹ هجری.
۳. واجبات صلوة به عربی از محقق کرکی کتابت همان سال.
۴. عقود و ایقاعات از کرکی مورخ همان سال.

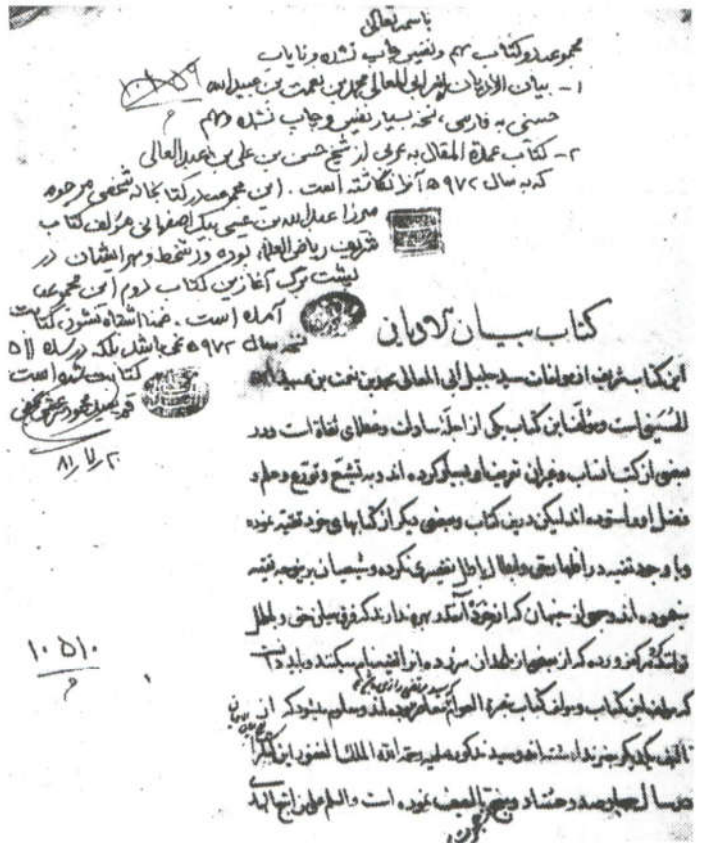

روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است. خط نستعلیق خوش، عناوین قرمز، قطع جیبی جانمازی. ش «۱۰۵۱۶» م

کتاب المصباح الكبير از شيخ الطائفة طوسی، مورخ ۷ ربیع الاول ۹۳۷ هـ. ش ۱۰۵۳۸ م.

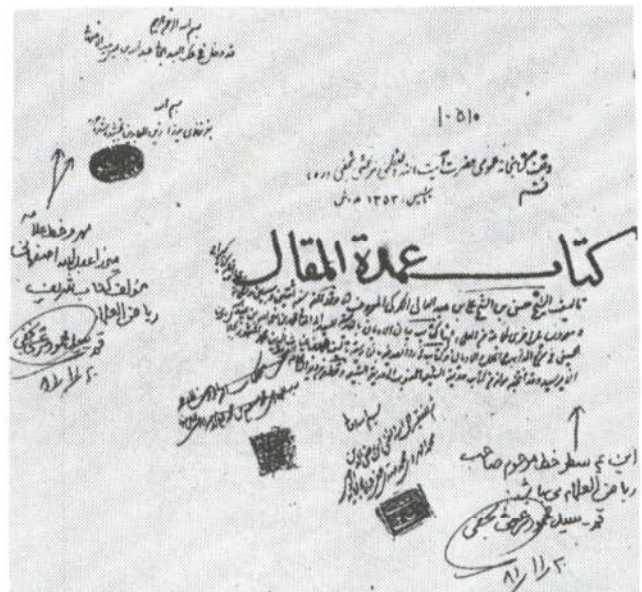
۳۰. بخش پایانی کتاب نتایج افکار از همان مؤلف، این نسخه نیز از روی نسخه اصل کتابت شده است. خط نستعلیق خوش، عناوین قرمز، قطع جیبی جانمازی. ش «۱۰۵۱۷» م

برگ آغازین کتاب بیان ادیان فارسی از ابوالمعالی محمدبن نعمت الله از تبار حضرت امام سجاد (ع) نسخه نفیس و نایاب، کتابت اوائل سده ۱۱ هـ. ش ۱۰۵۱۰ م.

کتاب الاستبصار از شيخ الطائفة طوسی مورخ ۹۵۲ هـ. ش ۱۰۵۳۶ م.

پشت برگ آغازین کتاب عمدة المقال محقق کرکی، با دستخطی از میرزا عبدالله اصفهانی مؤلف ریاض العلماء. ش ۱۰۵۱۰ م.

۳۱. جلد ۱۷ کتاب الموائد الخفية تعليقه بر الروضة البهية به عربي از سيد حسن بن احمد حسيني كاشاني نجفي ساكن مشهد مقدس متوفى به سال ۱۳۴۳ هجرى و مدفون در همانجا. اين جلد را مؤلف در ۱۸ ربيع المولود سال ۱۲۹۸ هجرى به پايان برده است. اين نسخه از روى نسخه اصل كتابت شده است، خط نستعليق خوش، عناوين قرمز، قطع جيبى. ش «۱۰۵۱۸ م»

۳. برخى تقريرات عربى ديگر، خط نستعليق، عناوين مشكى، قطع رقى. ش «۱۰۵۲۲ م»
۳۶. مجموعه دو كتاب در يك جلد: ۱. حاشيه شرح مواقف از اول تا امور عامه به عربى، ناشناخته.
۲. حاشيه شرح طوابع به خط همان كاتب كتاب اول، نسخه كهن و نفيس مورخ ۸۹۷ هجرى. ش «۱۳۳۴۷»
۳۷. شرح كتاب المختصر فى علم العروض از ابو عبدالله محمد بن ابى حُبش انصارى عروضى متوفى ۵۴۹ هجرى، نسخه كهن و نفيس مورخ ۸۵۰ هجرى. ش «۱۳۳۴۶»

نحمد الله بغيرانه واسكنه في جبهته جنانه المرحوم المصطفى والرسول افضل السلام

نقطة العبد المذنب الراجي الى الله العبد احمد علي بن احمد
عظمتهم في ناول العز من شهر المبارك ذي الحجة الحسنة

وتمامه وصلى الله على سيدنا محمد واله احمد الطاهر الطاهر

والمرحوم العليل

۱۳۳۴۶

المختصر فى العروض از ابى حُبش انصارى، كتابت سال ۸۵۰ ه. ش «۱۳۳۴۶»

۳۲. جلد ۶ الموائد الخفية از همان مؤلف، اين نسخه نيز از روى نسخه اصل در ذيقعدة سال ۱۳۲۰ هجرى كتابت شده است. خط نستعليق خوش، عناوين قرمز، قطع جيبى.

عبدالرحمن اصفهاني متوفى ۷۴۹ هجرى در اين كتابخانه بزرگ موجود مى‌باشد كه تا كنون منتشر نشده است. خط نسخ، عناوين شنگرف. ش «۱۳۳۶۵»

ش «۱۰۵۱۹ م»
۳۳. جلد ۷ كتاب الموائد الخفية از همان مؤلف، اين نسخه نيز از روى نسخه اصل كتابت شده است. خط نستعليق خوش، عناوين قرمز، قطع جيبى. ش «۱۰۵۲۰ م»

۳۹. حاشيه بر تفسير كشاف زمخشرى به عربى، ناشناخته، نسخه كهن و نفيس مورخ اوائل سده ۹ هجرى، برگ پايانى افتاده است. ش «۱۳۳۴۹»

۳۴. تعليقات مفيدة على الروضة البهية از همان مؤلف، مؤلف اين جلد را در ۱۱ ربيع الثانى ۱۳۳۰ هجرى به پايان برده است. خط نستعليق، عناوين مشكى، قطع جيبى.

۴۰. مجموعه دو كتاب در يك جلد: ۱. كتاب الشمسية فى علم الحساب به عربى از نظام الدين نيشابورى مفسر صاحب شرح نظام بر شافيه و تفسير كبير، نسخه نفيس و كهن مورخ ۸۶۳ هجرى به خط حيدر حافظ ابرقوثى.

ش «۱۰۵۲۱ م»
۳۵. مجموعه شامل:

۲. رسالة ملحق الشمسية به عربى از حمزة بن على المشتهر به سعد البيهقي، به خط همان كاتب رسالة اول و مورخ همان سال، داراى تملكى به سال ۹۴۳ هجرى. ش «۱۳۳۴۱»

۱. تقريرات فقه مرحوم آيت الله سيد محمد حسيني رازى لواسانى احتمالاً پدر مرحوم آيت الله سيد كاظم عصار.

۴۱. فقه عامه ناشناخته به عربى، نسخه نفيس و كهن مورخ ذيحجه سال ۸۷۶ هجرى، خط نستعليق، عناوين مشكى.

۲. تقريرات فقه مرحوم آيت الله محمد باقر بن محمد تقى، مورخ ۲۷ شعبان سال ۱۳۰۵ هجرى.

ش «۱۳۳۶۳»

بسم الله الرحمن الرحيم
 قال صابر الله العلامة أحسن الله كرامته في دار المقام
 المحمد الذي أنزل القرآن، أن كلاماً مؤلفاً من نظام: دلائل المنطق
 والملك على احتصاص المحمدية تعالى هم وصفها نزال القرآن وتزويد وعلمها
 بهرعاية لرعاية الاستقلال وسها على انه نعم حيلة سمى ان محمد عليها
 وكون القرآن اوصافاً كاليه تناسب اعجازة الذي يصح به وتشد من
 أعضاء كونه نوع محمود عليها ولما كانت هذه الصفات تدل على جوده
 كما هو منسوب وكان معنياً باظهاره ومفخرة اشارة اليه بحجة عقلية
 ونسب على ان الخدوت انما لزمه لزمه ذاته سبحانه عن السوكة صفة القدم
 للمصان فيه ومنه جمل من مقاصد سرود عليك تقاضيلها والله الفرح
 بربك انه وقع في ام الفهم خلق كان انزل لم غيره المصنف وان صح فكسبه
 فالنصير لغوايد ان الخلق اذا نسب الى ما هو من حسن القول فقدراد
 به معنى الاختلاف معاً خلق هذا الكلام واحدة اي افراد فله حسن استعماله
 في هذا المقام وان اريد به معنى لغوي ان كون القرآن حاداً او مستفيضاً عند الفهم
 فاراد ان يكتمه اولاً ثم يظهره بعد سوف مقدمات مستترة عنده مستترة
 نفس الامور وان ذلك اقوى في استدراجهم الى التسليم من حيث لا يشعرون
 الاحواز عن التكرار اذ قد حكم فيها بعد جوده في ثلاثة اقسام خلقه كون
 حاشية بر تفسير كشاف. مورخ اوائل سدة ٥٩ هـ. ش ١٣٣٩.

بسم الله الرحمن الرحيم
 الذي تدبر بطله احسان الموجودات بالوجود الذي خرج من الهمم الى الجرد انواع
 المصنوعات الخلق الذي خلق بقدرته اصنافاً من الكائنات الذي افاض حكمه الخبير
 والبر على القلوب من السايطة والركبان القادر الذي جعل من اجالها بعض سببها
 لتد العادن والحيوان والنبات العالم الذي لا يعرف عنه شئ في الارض ولا السموات
 الذي فضل انفسه لبشرية على سائر النفوس باذلال كليات وجعل الامراض مشتركة
 في الاجناس الفصول والذاتيات وغير بعضها عن بعض ليعرض للمفروضات
 والشواهد على رسول اللويزدليات والهجرات وعلى الام واصحاب الانتم الزاهرات فان كتاب
 مطالع الانوار للنسوة الامام العالم العلامة مباح للمؤمنين والاسلام والحمد لله رب العالمين
 بعفراء واسكنه جنة جناته كتاباً كثيراً في العلم وان كان صغيراً لجم كثرته من الملا على اجاب
 الاقدمين والآثر نويد الاخرين والاولين مع مباحث شريفة وفوايد لطيفة وضوابط جليدة وفوائد
 منطقية وعقائدية مختصرة ودقائق متميزة من مجرد مصنفات القدم في هذا الفن ومع ذلك في
 وغاية الايجاز والافلاقي يصعب فهم مقاصده ويصير ادراك مطالبه على الطالبين لاسيما المتدبر
 فكتبت عليه بعض ما يحل في الفاظه وما يبرهنه من حقائقها وما يبينه من مسائلها من غير ان يشار اليه
 مع الفهم من كماله وشكها لظن من بعض الافراد في العوض القصور والبسطة في الفهم
 اعني ان العجز عن فهم كثر ما هو من مصنفات القديس والقرآن والاسفار والاشعار في شرحه على الانوار
 والسير في شرحه في كتابه وهو للوقت والله انما يحكم القدر الباب الاوسع للقرآن

لوامع الاسراف في شرح مطالع الانوار از سراج الدين محمود أرموى
 مورخ نيمه نخست سدة ٥٩ هـ. ش ١٣٣٦.

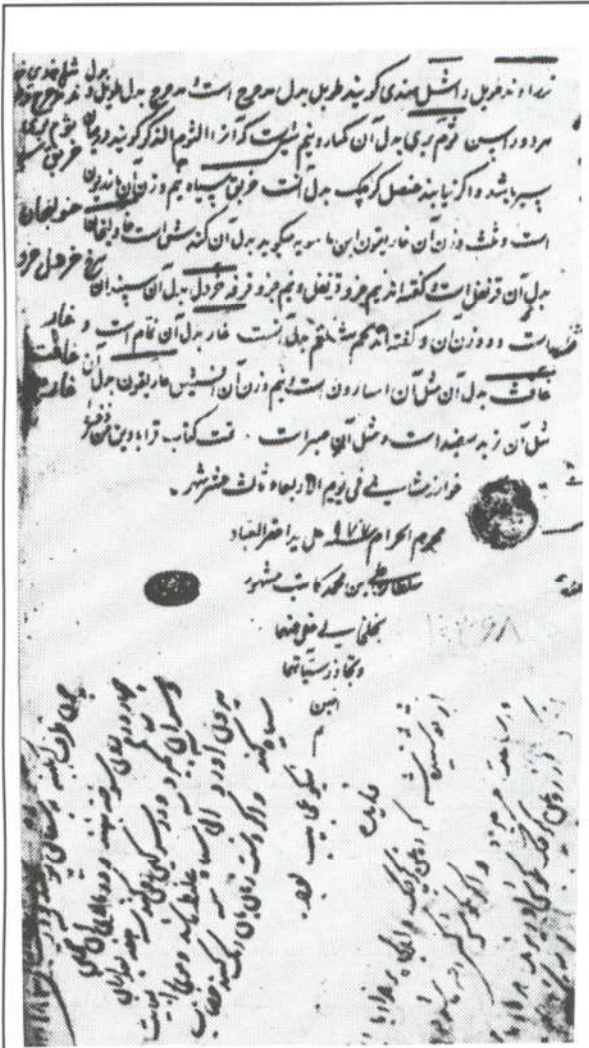
صح الميزان وان لم يصح الميزان لم يصح الحساب
 وليس ان صح الميزان صح الحساب وان لم يصح الحساب
 لم يصح الميزان لاحتمال العلط في الحساب وفي الورق
 بحيث توافقان بعدا الغلطين لكنه مانع من تحيد الدين
 وموكله لصح العمل والعمدة من ادركنا والورق من الواجب
 الوجود ونفيض الجزو والجود والمهدب العالمين
 تم في يوم الخميس حادي عشرين شهر صفر
 حرم بالخيرة والطفه لسنة ثلاث وستين
 وثمانماية المحرم ملك المشرف العظمة
 شهما الله قطما وكريما
 كبة العتيقة المحقر الى رحمة
 الله التي جودت
 شرح على الحافظ الكور
 عفا الله عنه وعمر
 لوالد بر طبع
 القدير
 امير
 مجموعة دو رساله مورخ ٨٦٣ هـ. ش ١٣٣١.

- ٤٢. كتاب الوافية في شرح الكافية به عربي از ابن حاجب، نسخة كهن و نفيس مورخ او اخر سدة ٩ هجرى. ش «١٠٤١٥ م»
- ٤٣. كتاب شرح الهداية اثيرالدين ابهرى به عربي از: احمد بن محمود هروى معروف به ملازاده، نسخة نفيس و كهن مورخ سدة ٩ هجرى. اين شرح غير از شرح معين الدين است. ش «١٠٤٥٨ م»
- ٤٤. كتاب غاية المراد في شرح نكت الارشاد ج ١ و ٢ در فقه شيعى از شهيد اول شمس الدين ابى عبدالله محمد بن مكى بن محمد بن حامد بن احمد الجزينى العاملى متوفى ٧٨٦ هجرى، نسخة نفيس مورخ ٢٧ ذى الحجة سال ٩١٦ هجرى به خط نسخ احمد بن على ملقب به قطب الدين از علمای بزرگ شيعه در نيمه دوم سدة ٩ و اوائل سدة ١٠ هجرى. ش «١٠٤٥٧ م»
- ٤٥. كتاب مفردات الفاظ القرآن الكريم به عربي از: ابوالقاسم حسين بن محمد بن مفضل معروف به راغب اصفهاني، نسخة نفيس مورخ اوائل ربيع الاول سال ٩٩٠ هجرى، صفحات مجدول، خط نسخ خوش، برگ آغا زين داراى سرلوح رنگين. ش «١٣٣٠٩»

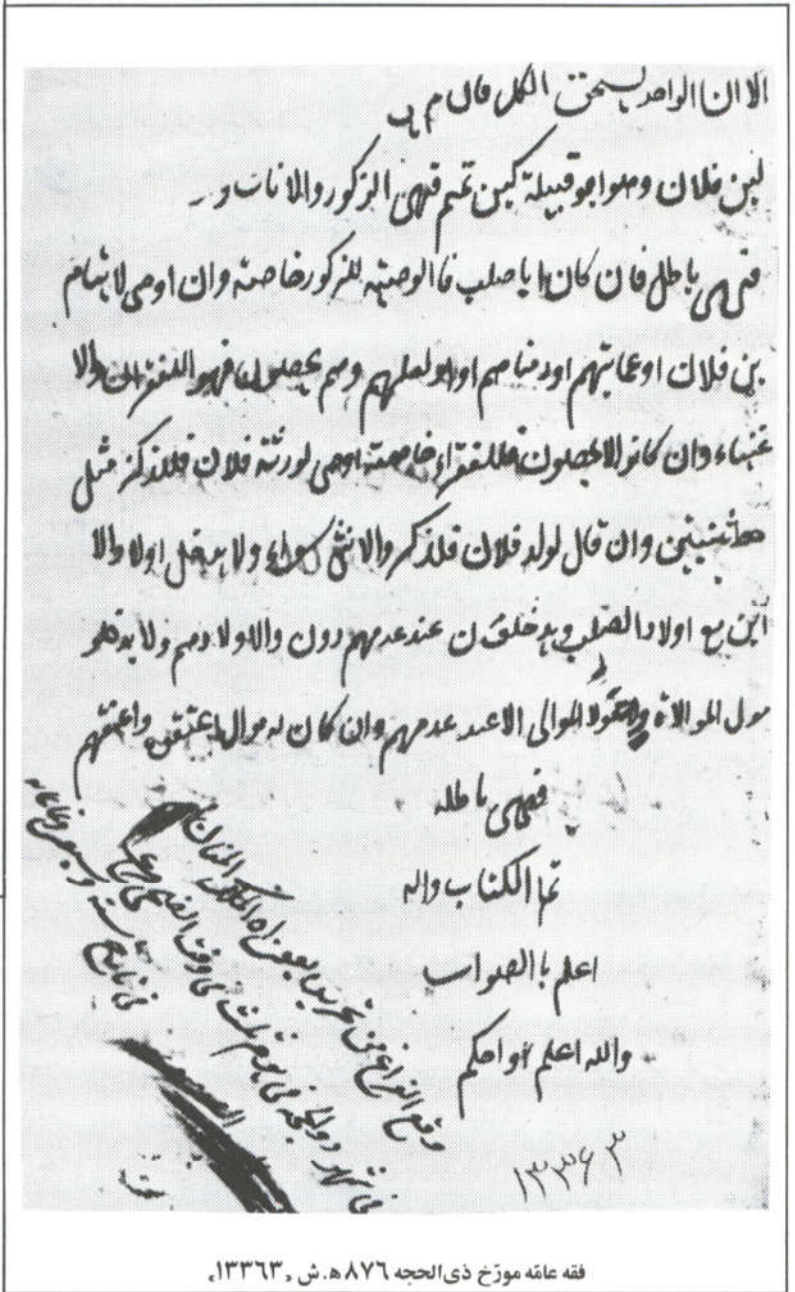
سال هشتم، شماره چهارم، شماره پنجم، ٤٠

۴۶. تمه کتاب ذخیره خوارزمشاهی در طب به فارسی شامل ادویه مفرده از قریب‌الدین تألیف سید اسماعیل جرجانی، این بخش را ظاهراً مؤلف کتاب بخش دوازدهم کتاب ذخیره قرار داده است. نسخه نفیس مورخ چهارشنبه ۱۳ محرم سال ۹۷۷ هجری به خط نستعلیق خوش سلطان علی بن محمد خلخالی. ش «۱۰۳۶۸ م»

تمه ذخیره خوارزمشاهی در طب به فارسی، مورخ ۱۳ محرم سال ۹۷۷ ه. ش «۱۰۳۶۸ م»

فقه عاقله مورخ ذی‌الحجه ۸۷۶ ه. ش «۱۳۳۶۳»

۴۸. کتاب شرح اثبات الواجب محقق دوانی به عربی از: حسین الهی اردبیلی، نسخه نفیس و چاپ نشده که با یک واسطه از روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است، خط نستعلیق ابراهیم بن یوسف تنکابنی در سلخ ربیع الاول سال ۹۹۹ هجری. ش «۱۳۳۴۳»

۴۹. مجموعه دو رساله در یک جلد: ۱. ایضاح المصباح در شرح مزاج الارواح به عربی در علم صرف، مؤلف ناشناخته.

۲. شرح قصیده نرده به فارسی احتمالاً از عصام‌الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی که به امر غیاث‌الدین سلطان محمد بهادر نگاشته شده است، نسخه نفیس کتابت سده ۱۰ هجری. ش «۱۳۳۴۲»

۴۷. مجموعه دو رساله در یک جلد: ۱. رساله التوحید از احمد جنیدی مورخ رمضان سال ۹۵۸ هجری که در عصر مؤلف کتابت شده است.

۲. انموذج العلوم محقق دوانی مورخ سده ۱۰ هجری به خط کاتب رساله اولی نسخه نفیس. ش «۱۰۳۱۵ م»

۵۵. تحریر الاحکام الشرعية على مذهب الامامية به عربی از علامه جلی، نسخه نفیس مورخ سال ۹۴۰ هجری، مصحح و مقابله شده. ش «۱۰۲۸۸ م»

۵۶. شرح مقدمه ارشاد الاذهان به عربی، ناشناخته، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، خط نسخ، نسخه مصحح.

ش «۱۰۲۶۲ م»

۵۷. نزهة القلوب در غریب القرآن به عربی از ابوبکر محمد بن عزیز سجستانی، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، نسخه مصحح و مقابله شده. ش «۱۰۲۶۳ م»

۵۸. حاشیه تحریر القواعد المنطقية به عربی از میر سید شریف گرگانی، نسخه نفیس مورخ ۹۰۵ هجری.

ش «۱۰۳۵۸ م»

۵۹. الفوائد الضیائية فی شرح الکافی به عربی از احمد جامی، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، مصحح، برگ پایانی افتاده. ش «۱۰۳۵۹ م»

۶۰. تبصرة المؤمنین به فارسی از محمد مؤمن حسینی طیب، نسخه نفیس مورخ اوایل سده ۱۱ هجری، مصحح، نسخه در عصر مؤلف کتابت شده.

ش «۱۰۲۱۹ م»

۶۱. اصول کافی کلینی به عربی، نسخه کهن و نفیس مورخ سده ۱۰ هجری. خط نسخ، عناوین شنگرف، مصحح، برگ پایانی افتاده. ش «۱۰۳۴۹ م»

۶۲. روضة الشهداء به فارسی از ملا حسین بن علی کاشفی، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، برگ آغاز و انجام افتاده.

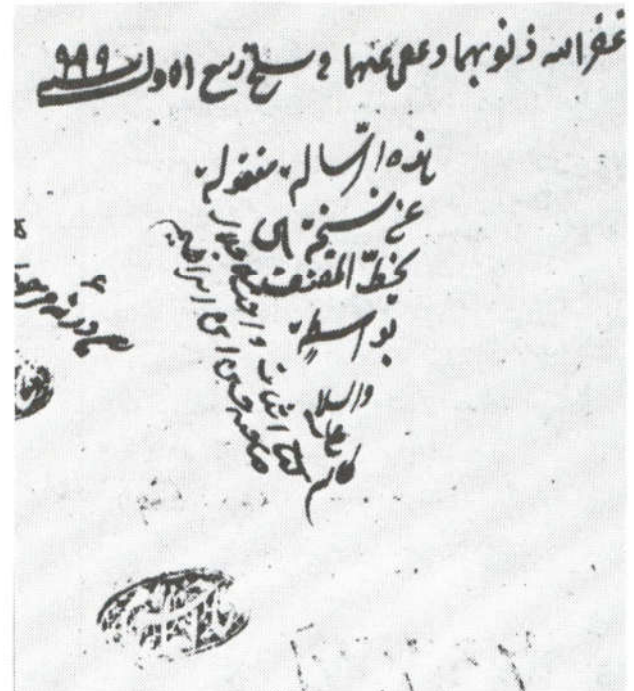
ش «۱۰۲۳۶ م»

۶۳. کتاب معاهد التنبیه فی شرح من لا یحضره الفقیه به عربی از عالم جلیل شیخ ابوجعفر محمد بن جمال الدین ابی منصور حسن صاحب المعالم ابن شهید ثانی. متوفی ۱۰۳۰ هجری.

وی این اثر را که شامل ج ۱ و ۲ کتابهای طهارت و صلوة و صوم تا پایان اعتکاف می باشد به سال ۱۰۲۴ هجری به پایان برده و ظاهراً موفق به تألیف جلد سوم آن که شامل حج می باشد نشده است. این نسخه بسیار نفیس تاکنون چاپ نشده

و صاحب الذریعه نیز نسخه ای از آن را ندیده است. این نسخه با فاصله ۳ سال پس از درگذشت مؤلف در سال ۱۰۳۳ هجری به خط نسخ رفیع الله بن هدایت الله قهپائی کتابت شده

است. نسخه کامل و بدون افتادگی. ش «۱۰۳۲۷ م»

شرح اثبات الواجب محقق دوانی به عربی از حسین الهی اردبیلی مورخ ۹۹۹ ه. ش «۱۳۳۳»

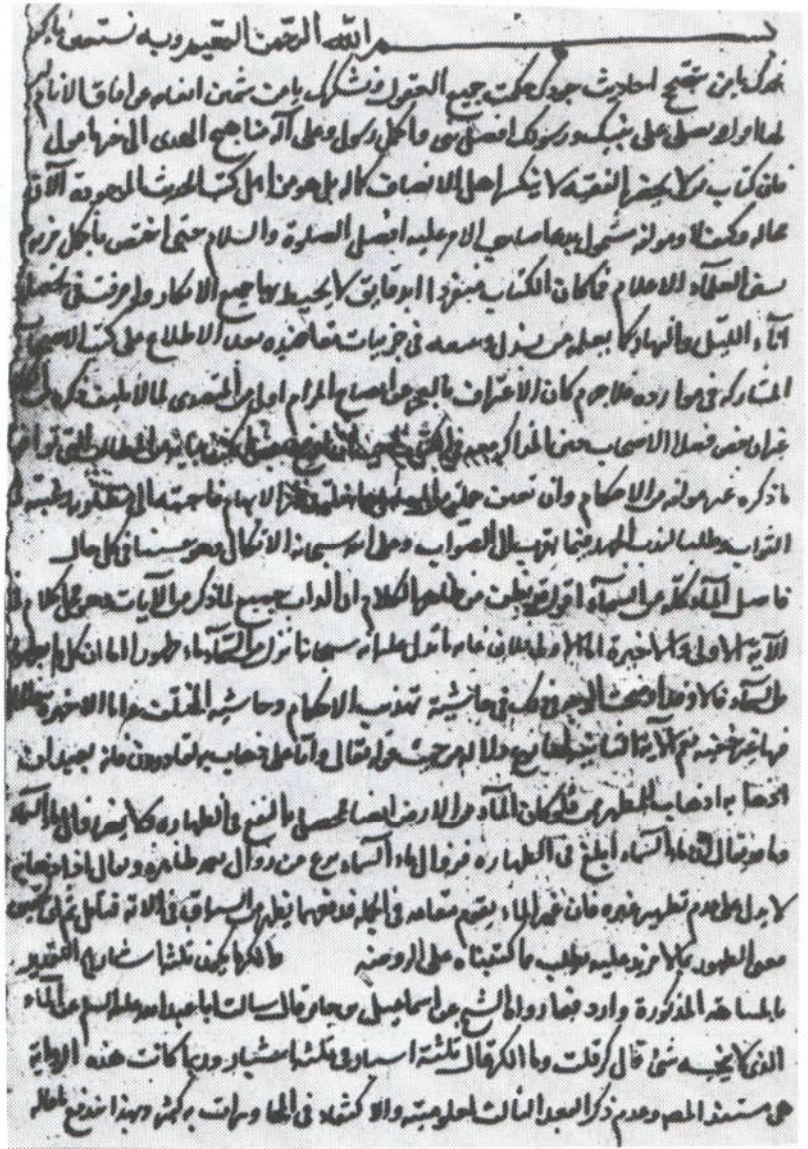
۵۰. درر بحر المناقب فی فضائل علی بن ابیطالب (ع) به فارسی از علی بغدادی نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، صفحات مجدول، نسخه مصحح، برگ پایانی افتاده، این نسخه در کتابخانه غیاث الدین منصور دشتکی و سپس در کتابخانه فرهاد میرزا عموی ناصرالدین شاه مؤلف کتابهای بسیار از جمله زنبیل و قمقام بوده، وی کتابخانه بسیار نفیسی داشته و بیشترین نسخه های آن را اینجانب به تدریج برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده ام. ش «۱۰۴۳۵ م»

۵۱. رساله فارسی در حساب و مساحت فوشجه، مؤلف ناشناخته، نسخه نفیس مورخ سال ۹۰۵ هجری، در حاشیه تصحیح شده، برگ آغازین افتاده، نسخه با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده، صفحات مجدول. ش «۱۰۴۴۳ م»

۵۲. اللعة الدمشقية از شهید اول، نسخه نسبتاً کهن مورخ ۹۷۵ هجری. نسخه مصحح. ش «۱۰۴۴۰ م»

۵۳. ترجمه فارسی مکارم الاخلاق طبرسی، مترجم ناشناخته، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، خط نستعلیق خوش. ش «۱۰۴۳۲ م»

۵۴. شرح کافیه به فارسی، ناشناخته، نسخه نفیس مورخ سده ۱۰ هجری، خط نستعلیق، برگ آغازین افتاده، نسخه مصحح. ش «۱۳۳۷۸»

معاهد التنبيه في شرح من لا يحضره الفقيه به عربي از شيخ ابو جعفر محمد بن جمال الدين متوفى ۵۱۰۳۰ هـ. ش ۱۰۳۲۲ م.

نام دقیق مؤلف نیاز به بررسی بیشتر دارد. احتمالاً نسخه اصل به خط مؤلف در سده ۱۱ هجری. ش «۱۳۲۹۱»

۶۵. شرح وقایع الروایة به عربی در فقه اهل سنت، تألیف عبیدالله بن مسعود بن تاج الشریعة. نسخه در سال ۱۰۰۱ هجری به خط نسخ میرزا عبدالله بن مسعود مغانی در شهر شماخی در مدرسه جلالیه در منطقه قفقاز که در آن زمان جزئی از خاک ایران بوده کتابت شده است. ش «۱۳۳۶۱»

۶۶. ترجمه فارسی کتاب صورالکواکب عبدالرحمن صوفی که آن را مترجم برای عضدالدوله بویه نگاشته است. ترجمه منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی، نسخه بسیار نفیس و نایاب و دارای اشکال نجومی زیبا با شنگرف، کتابت ماه صفر سال ۱۰۵۵ هجری، به خط نستعلیق خوش ابوالفتح بن عبدالرزاق حسینی. ش «۱۰۳۸۸م»

۶۷. کتاب در منظوم در علم افلاک و نجوم به فارسی، ناشناخته، نسخه نفیس، کتابت سال ۱۸۲۳ میلادی در جزیره مالت، یک تصویر از جداول هندسی بسیار دقیق و ظریف در برگ قبل از آغاز نسخه آمده که بسیار زیبا و نفیس است. ش «۱۰۳۸۱م»

۶۸. تاریخ شرف الدین یزدی به فارسی در تاریخ تیمور، نسخه نفیس مورخ نیمه دوم سده ۱۰ هجری، صفحات مجدول. ش «۱۰۳۸۲م»
 ۶۹. دیوان فریدالدین عطار، نسخه بسیار نفیس و کهن و ارزشمند کتابت در ۸۵۲ هجری. دو صفحه آغازین مذهب و مرصع تیموری، پشت برگ آغازین یک شمشه بزرگ مذهب و مرصع به سبک تیموری ترسیم شده و در داخل آن با آب طلای ناب به خط ثلث مطالبی نگاشته اند که اندکی محو شده و ناخوانا می باشد، صفحات مجدول با آب طلا. ش «۱۰۳۷۱م»

۷۰. دیوان عبدالرحمن جامی، نسخه بسیار نفیس و هنری ارزشمند، مورخ سده ۱۰ هجری به خط نستعلیق ممتاز استاد

۶۴. کتاب بسیار نفیس در فقه شیعه شامل طهارت تا پایان حج به عربی احتمالاً تألیف محمد یوسف دهخوارقانی تبریزی از علمای سده ۱۱ هجری. در برگهای پایانی نسخه آمده است که نسخه ای از کتابت کشف الغموض و اخلاق کشف الغموض در رد نصاری در دو جلد نزد مالک نسخه حاضر بوده که مؤلف آن نیز محمد یوسف بن آقا محمد بیک دهخوارقانی تبریزی بوده که به امر شاه سلیمان صفوی آن را نگاشته است، در فصل سوم در صلوة جمعه نسخه حاضر مؤلف نام مرحوم علامه مجلسی اول را برده و در ذیل نام ایشان رساله از آثار خودش به عنوان البرق للامع نام برده است. بنابراین احتمال قوی دارد نسخه حاضر تألیف همان محمد یوسف دهخوارقانی باشد.

دیوان فرید الدین عطار، نسخه بسیار نفیس کهن و هنری، مورخ ۸۵۲ ه. ش «۱۰۳۷۱ م»

علی هروی که در ذیقعه سال ۹۷۹ هجری آن را کتابت کرده است. قطع کوچک جانمازی، دارای سرلوح رنگین، صفحات مجدول، عناوین مرصع. ش «۱۰۳۶۹ م»

۷۳. مثنوی یوسف و زلیخای جامی به فارسی، نسخه بسیار نفیس و هنری ارزشمند دارای ۵ نگاره بسیار زیبا، برگ آغازین مرصع، عناوین مذهب و مرصع، خط نستعلیق خوش، مورخ اواخر سده ۱۲ هجری، صفحات مجدول و دارای کمند، جلد لاکه برون روغنی گل و بوته، زمینه مشکی، درون گل و برگ با زمینه مشکی. ش «۱۰۳۷۳ م»

۷۴. کلیات سعدی شیرازی، نسخه بسیار مهم و نفیس و هنری ارزشمند، چنین نسخه با این تذهیب و ترصیع بسیار نایاب است دو صفحه آغازین کامل مرصع از سده ۱۰ هجری دارای ۱۱ سرلوح مرصع بسیار زیبای اواخر سده ۱۰ هجری. صفحات متن و حاشیه شده، جلد لاکه رنگین درون و برون، خط نستعلیق ممتاز. ش «۱۳۲۸۸»

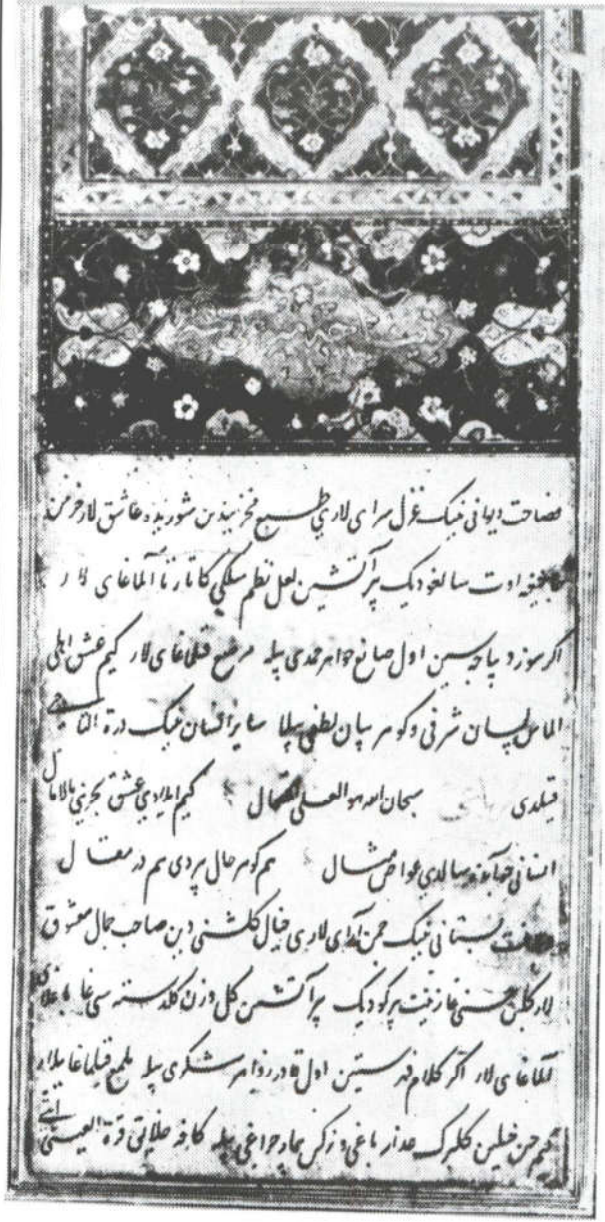
پیر محمد، تمامی صفحات در حاشیه با آب طلائی ناب تشعیر کشی شده، برگها برخی زرد و برخی آبی و برخی دیگر سفید و سبز می باشد. دارای چهار مجلس بزرگ نگاره بسیار زیبا احتمالاً از کارهای محمود مذهب که در هرات آنها را ترسیم کرده است. این نسخه از لحاظ خط و تذهیب و نگارها فوق العاده اهمیت دارد، متأسفانه اندکی فرسوده شده و نیاز به بازسازی دارد. ش «۱۰۳۷۵ م»

۷۱. دیوان حافظ شیرازی، نسخه بسیار نفیس هنری مذهب و مرصع، برگهای نخستین و چند برگ میانی مذهب و مرصع کتابت نیمه نخست سده ۱۳ هجری. صفحات مجدول، خط نستعلیق ممتاز یکی از خوشنویسان، قطع جیبی، جلد لاکه برون روغنی گل و بوته، درون گل و برگ. لبه نسخه را اندکی موربانه خورده. ش «۱۰۳۷۴ م»

۷۲. مجموعه اشعار فارسی، نسخه بسیار مهم و نفیس و ارزشمند به خط نستعلیق بزرگترین استاد نستعلیق میر

مجموعه اشعار فارسی به خط خوشنویس نامدار میرعلی هروی به سال ۹۷۹ ه. ش. ۱۰۳۶۹ م.

کلیات سعدی، نسخه نفیس هنری ممتاز، دارای ۱۲ سرلوح مرصع، ش. ۱۳۲۸۸.

خوش، مورخ نیمه نخست سده ۱۳ هجری. صفحات مجداول و دارای کمند، نسخه کامل، قطع رقی.

ش «۱۰۳۹۸ م»

۷۹. مجموعه اشعار فارسی، نسخه بسیار نفیس هنری و نفیس

و ارزشمند، دارای ۸ نگاره رنگین زیبا و ظریف در قطع بسیار

کوچک حدود ۸×۶ سانتیمتر، این نسخه از نظر هنری

و ظرافت فوق‌العاده اهمیت دارد. قطع عمامه‌ای، جلد لاک‌ی گل

و بوته. ش «۱۰۳۷۹ م»

۸۰. شرح قصائد و مقطعات انوری، به فارسی از میرزا

ابوالحسن حسینی فراهانی، نسخه نفیس مورخ سده ۱۱

۷۵. دیوان عبدالرحمن جامی، نسخه نفیس و کهن مورخ ۲۸

شعبان سال ۹۵۰ هجری به خط نستعلیق محمود بن

عبدالحسین سبزواری نزدیک به عصر جامی. این نسخه از نظر

هنر کتاب آرایی جالب توجه می‌باشد، زیرا متن کتاب که به

پایان رسیده حواشی آن پایان نیافته و کماکان بدون متن ادامه

یافته است، این حاشیه بدون متن نیز در ۱۰ ماه صفر سال

۹۵۲ هجری به پایان رسیده است. ش «۱۰۳۹۱ م»

۷۶. دیوان امیر علی شیرنوائی به ترکی از یکی، نسخه نفیس

مورخ سده ۱۰ هجری، دارای دو سرلوح مرصع، خط نستعلیق.

ش «۱۰۳۹۵ م»

۷۷. مثنوی معنوی مولوی، جلال‌الدین رومی، نسخه نفیس

و هنری دارای ۶ سرلوح رنگین زیبا از سده ۱۱ هجری کتابت

از سال ۱۰۵۵ تا ۱۰۵۷ هجری به خط نستعلیق زیبای شیخ

ندر الحاجی در دارالخلافه بخارا. صفحات چهار ستونی

مجداول با آب طلای ناب قطع رقی. ش «۱۰۳۹۶ م»

۷۸. دیوان فارسی نیاز، نسخه نفیس، خط شکسته نستعلیق

به عربی از سید محمدباقر بن محمدتقی موسوی اصفهانی مورخ سده ۱۳ هجری، این رساله با یک واسطه با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده است.

۳. رساله از شیخ حسین بن عبدالصمد جباعی عاملی والد شیخ بهاءالدین عاملی که به سال ۹۶۸ هجری آن را نگاشته است. به عربی، مورخ سده ۱۳ هجری.

۴. رساله فی تعیین محمد بن اسماعیل الذی بروی عنه.

۵. رساله فی بیان حال ابراهیم بن هاشم از همان مؤلف رساله قبلی به عربی، این نسخه با نسخه ای که مؤلف آن را تصحیح شده مقابله کرده است. به خط همان کتاب.

۶. رساله فی بیان حال عمر بن یزید به عربی از همان مؤلف، نسخه با یک واسطه با نسخه اصل مقابله شده است.

۷. رساله فی بیان ابراهیم بن هاشم از همان مؤلف به عربی.

۸. رساله فی بیان العده الذی روی عنهم الکافی که طی آن حالات احمد بن عبدالله و علی بن محمد بن عبدالله و جعفر بن محمد بن عون آمده است. به خط همان کتاب رساله قبلی.

۹. رساله فی بیان حال محمد بن خالد برقی به عربی از همان مؤلف به خط همان کتاب.

۱۰. رساله فی بیان حال سهل بن زیاد، از همان مؤلف به عربی، نسخه مقابله شده.

۱۱. رساله فی بیان حال ابراهیم بن هاشم، از همان مؤلف و به خط همان کتاب در ۳ صفر سال ۱۲۳۰ هجری در بیت مؤلف آن را کتابت کرده است.

۱۲. رساله فی تحقیق الحال فی اسحاق بن عمار از همان مؤلف.

۱۳. رساله فی بیان حال حماد بن عیسی، از همان مؤلف، نسخه نفیس و مقابله شده، برخی از حواشی نسخه به خط مرحوم حاج ملا مهدی بن حاج محمد ابراهیم کرباسی اصفهانی می باشد، قطع رقعی.

ش «۱۰۳۸۰ م»

۸۲. مجموعه ادبی و جنگ بسیار نفیس شامل گزیده های

بیان یعنی آنکه تا قرین جمله دوم که اگر جمله است آبی بنده را معلوم شود در فرایده آن کار بسته از آن کار فرودماند و حکمت
 بی پایان حق تعالی اورا در آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 ها و در آن کار که اگر او را از آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 از هر آن حکمت که در آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 بودم فرود سپید و آن بی شکرانه و آنرا از آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 هم کفر شود و آنرا از آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 طه هاند و آنرا از آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد
 عشق محبت چنانست که در آن کار نه برود از پس حق تعالی شکر از آن حکمت بی پایان همانست و او سازد

واحد اعظم و بر	الصورة الموقوت
مسلطی بلیت تا حق شیر شد	آنرا از آن حکمت تو فرزند تو
باز که گویند زانج اسمان	بجز آن که در آن کار نه برود
چنگ شمشیری با کشت	مشوی که معین ارج بود
سالاندر شصده و شصت و دو	بیلی زینهارت و با کشت
تا ابد بر خلق این در باز باد	اقتیاس هر دو او شست
بیشتر بندهای جهان معلق و پنا	ای در آن توفه و دیانه و زنجی
شیر صاف نه بهلوی و پنا	چون قد هما نیز نه به پنا
شد فراق صد مرتب خلقش	بهر دو از وی در شست و کشت
لیکن مو هر دو دیده بسته بود	بود آدم دیده نورستیم
در شبیانی کنقی معذرت	نزد که بافتی در حقش شد
عقل جزوی حاصل و یکبار شد	کز نه نسیسه نو نویی شد
چون چنان کردی خدا را برود	انکه در خلوت نظیر خودت

مشوی معنوی، نسخه مذهب و مرصع، ش ۱۰۳۹۶ م.

هجری، نسخه مصحح، برگ آغاز و انجام افتاده، عناوین شنگرف.

۸۱. مجموعه رسائل بسیار نفیس شامل ۱۳ رساله در یک جلد بدین ترتیب:

۱. الرواشح السماویة به عربی از میر محمدباقر داماد حسینی مرعشی، مورخ دوشنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۳۱ هجری.

۲. رساله الارشاد الخبیر البصیر الی تحقیق الحال فی ابی بصیر

از دواوین شاعران فارسی زبان ایرانی بدین ترتیب:

۱. نان و حلوی شیخ بهاء‌الدین عاملی.
۲. منتخب غزلیات حافظ شیرازی.
۳. رساله شیخ احمد غزالی به عین القضاة همدانی.
۴. منتخب شیرین و فرهاد وحشی.
۵. منتخب گلستان سعدی.
۶. مقالات منتخب از بوستان سعدی.
۷. گزیده‌ای از غزلیات شیخ عراقی.
۸. غزلیاتی از کتاب البدایع.
۹. نصایح و مناجات خواجه عبدالله انصاری.
۱۰. لمعات شیخ عراقی.
۱۱. صحت و مرض فضولی.
۱۲. رساله فصوص الهی از فارابی.
۱۳. غزلیات شیخ مغربی.
۱۴. منتخب حدیقه سنائی.
۱۵. برخی احادیث متفرقه.
۱۶. من افادات خواجه محمد دهمدار.
۱۷. من منظومات شاه نعمت‌الله ولی.
۱۸. مقالات عبدالرحمن جامی.
۱۹. متفرقات نظم و نثر.
۲۰. حکایات متفرقه.
۲۱. ترجیع‌بند اوحدالدین کرمانی.
۲۲. رباعیات بابا افضل کاشانی.
۲۳. رساله بی‌سرنامه فریدالدین عطار.
۲۴. حکایات الهی‌نامه فریدالدین عطار.

تمامی این مجموعه به خط یک کاتب، خط نستعلیق، عناوین قرمز، کتابت اوائل سده ۱۳ هجری، قطع رقعی بزرگ. ش «۱۰۳۹۲ م»

۸۳. مجموعه در یک جلد:

۱. دیوان اشعار فارسی مُقبل شامل وقایع کربلا و برخی رویدادهای دیگر.
۲. غزلیات فارسی ملا حسین مراغه‌ای متخلص به دخیل.
۳. دوازده بند از شاعری به نام آثم که بر وزن و قافیه ۱۲ بند محتشم کاشانی به فارسی سروده است، نسخه نفیس و چاپ نشده، خط نستعلیق یک کاتب، مورخ اواخر سده ۱۳ هجری. قطع رحلی. ش «۱۰۴۱۶ م»

۸۴. جُنگ شامل مطالب متنوع از کتابهای گوناگون به فارسی، نسخه نفیس خط خوش مورخ اوائل سده ۱۲ هجری، قطع رقعی کوچک. ش «۱۰۴۱۴ م»

۸۵. صحیفه سجادیه امام سجاد(ع) نسخه هنری ممتاز، خط نسخ ممتاز یکی از خوشنویسان عصر صفوی، دارای سرلوح مرصع، کتابت اواخر سده ۱۱ هجری، برگ پایانی افتاده، صفحات مجدول و دارای کمند، متن با زیرنویس فارسی با شنگرف، قطع رقعی کوچک. ش «۱۰۳۹۳ م»

۸۶. کتاب خواص الحیوان در ترجمه فارسی حیوة الحیوان دمیری، از مولی محمدتقی بن خواجه محمد تبریزی که در عصر شاه عباس دوم صفوی به اشاره میرزا محمد ابراهیم فرزند آخوند ملا صدرا «صدرالمتألهین» در ۲۸ باب نگاشته است، کتابت رجب سال ۱۲۸۷ هجری، خط نستعلیق محمد حسن بن آقا علی‌اکبر خوئی، قطع رحلی بزرگ.

ش «۱۳۳۰۷»

۸۷. کتاب زاد آخرت به فارسی در مواعظ، صفحه اول و دوم بین سطور با آب طلا دندان موشی شده. این نسخه را کاتب به خط نستعلیق عالی به سال ۱۰۱۵ هجری در شهر کلکته هند کتابت کرده است. نسخه در کتابخانه یکی از سلاطین هند قرار داشته است. قطع جیبی، صفحات مجدول و دارای کمند. ش «۱۰۳۹۷ م»

۸۸. کتاب برهان قاطع در لغت به فارسی از محمد حسین بن خلف تبریزی متخلص به برهان، نسخه هنری نفیس و کامل و قطور صفحات مجدول، عناوین شنگرف، برگ آغازین دارای سرلوح مرصع، کار ترکیه عثمانی، کتابت در سده ۱۲ هجری، قطع رحلی کوچک. ش «۱۳۳۰۸»

۸۹. تقویم فارسی در قطع رحلی مربوط به سال ۱۲۵۲ هجری به خط نستعلیق زیبا و دارای اشکال نجومی با شنگرف. ش «۱۰۳۷۲»

۹۰. مجموعه دو کتاب در یک جلد:

۱. الصحائف الالهیه به عربی در علم کلام از سمرقندی، نسخه نفیس و چاپ نشده، دو نسخه بسیار نفیس و کهن دیگر این کتاب در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد، یکی از آنها در مدرسه رشیدیة تبریز به سال ۷۱۳ هجری کتابت شده است و دیگری نیز در نیمه نخست سده ۸ هجری نگاشته شده است.

دارالسلام از کتاب صید و ذبائح پدر خود نام برده است. وی این اثر را به سال ۱۲۶۱ هجری نگاشته و کتابت این نسخه در پنجشنبه ۲۳ شوال سال ۱۲۶۱ هجری، به خط نستعلیق محمد ولی بن نور محمد در عصر مؤلف، قطع جانمازی کوچک. ش «۱۰۴۱۲ م»

۹۵. تحفة الراغب در ترجمه فارسی بغیة الطالب شیخ جعفر کاشف الغطاء نجفی، تألیف داماد ایشان شیخ اسدالله بن مولی اسماعیل دزفولی کاظمی، متوفی ۱۲۳۴ هجری، نسخه نفیس چاپ نشده، مصحح و مقابله شده، کتابت نیمه نخست سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق، عناوین قرمز، قطع رقی. ش «۱۰۴۱۳ م»

۹۶. ترجمه فارسی کتاب الاقبال سید بن طاووس، مترجم احتمالاً مولی محمدتقی مجلسی که بایستی بیشتر بررسی شود، نسخه نفیس و هنری و چاپ نشده، دارای سرلوح رنگین، صفحات مجدول و دارای کمند، خط نسخ ممتاز برگ پایانی افتاده، کتابت اوائل سده ۱۲ هجری، قطع وزیری. ش «۱۰۳۹۰ م»

۹۷. بیاض نفیس شامل چند رساله مختلف عربی بدین ترتیب:

۱. تفسیر شیخ ابومنصور زبیه بر رساله حی بن یقظان ابن سینا به خط ابوالحسن صفی‌الدین محمد در سال ۱۰۱۰ هجری در اصفهان.

۲. رساله مابعدالطبیعة احتمالاً از ابن سینا به خط همان کاتب.

۳. الادویة القلیبیه مورخ جمادی الثانی سال ۱۰۱۹ هجری.

۴. تدارک الخطاء فی التدبیر از ابن سینا به خط نستعلیق همان کاتب در ذیقعدہ سال ۱۰۱۹ هجری.

۵. آثار ابن سینا به قلم یکی از شاگردان او.

۶. رساله فی النفس احتمالاً از ابن سینا.

۷. رساله فی ابطال النجوم منسوب به ابن سینا.

۸. رساله الفصوص فارابی.

۹. رساله عربی در طب، ناشناخته.

۱۰. رساله در اثبات صانع از ابن سینا.

این مجموعه برخی به خط نسخ و برخی به نستعلیق کتابت شده، قطع جیبی بیاضی، برخی از رساله‌های این مجموعه چاپ نشده است. ش «۱۰۳۷۶ م»

۲. شرح جمل در منطق، اصل کتاب جمل از محمد بن نام‌آور خونجی فیلسوف و شرح آن از شهاب تلمسانی است، لیکن این شرح از تلمسانی نیست، نسخه نفیس چاپ نشده، خط نسخ، قطع جانمازی. ش «۱۳۳۴۵»

۹۱. إرشاد الطالب إلی منظومة الكواكب در اصول فقه عامه، از محمد بن حسن بن احمد معروف به کواکبی، نسخه بسیار تمیز و زیبا که برای کتابخانه یکی از علمای عثمانی به نام سیدی صالح افندی به سال ۱۱۲۲ هجری به خط نسخ عالی نعمت‌الله بن فتح‌الله کتابت شده است. ش «۱۳۲۹۲»

۹۲. مجموعه ده رساله از رسائل شهید ثانی به عربی، نسخه بسیار نفیس که از روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است، کتابت در اواخر سده ۱۱ یا اوائل سده ۱۲ هجری، خط نسخ قطع رقی بزرگ، اصل نسخه رسائل شهید به خط مبارک ایشان را سال قبل اینجانب جزء مجموعه‌ای از نسخه‌های خطی مربوط به یکی از مجموعه داران در تهران که ۳ سال قبل در گذشته بود و وارثان وی نسخه‌ها را به یکی از سوداگران فروخته و آنها به خارج از کشور منتقل نموده بودند، اینجانب آنها را که بالغ بر سی جلد نسخه خطی نفیس بود برای این کتابخانه خریدم و مجدداً به کشور اسلامی‌مان برگرداندم و هم اکنون در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد. برادر و دوست پژوهشگر جناب حجة الاسلام آقای رضا مختاری که بر روی آثار شهید دوم تحقیق می‌کنند اصل نسخه را در کتابخانه آن شخص مجموعه‌دار در تهران دیده بود و از آن تصویر تهیه کرده بود. با انتقال آن نسخه به این کتابخانه ایشان فوق‌العاده مسرور شدند. ش «۱۳۳۶۷»

۹۳. کتاب صواعق النواصب به فارسی، از سید محمد مهدی بن محمد جعفر موسوی که در نیمه نخست سده ۱۳ هجری آن را در عصر فتحعلی شاه قاجار و عباس میرزا نایب‌السلطنه نگاشته است. نسخه بسیار نفیس و چاپ نشده، کتابت سال ۱۲۴۹ هجری در عصر مؤلف. مؤلف دیگر اثر خود را با عنوان خلاصه الاخبار به سال ۱۲۵۰ هجری نگاشته است. قطع رقی، خط نستعلیق، عناوین مشکی. ش «۱۰۴۱۱ م»

۹۴. کتاب الصید والذبائح به عربی، از مولی محمدتقی بن علی محمد نوری مازندرانی متوفی ۱۲۶۳ هجری پدر شیخ المحدثین مرحوم حاج میرزا حسین نوری طبرسی، مؤلف کتاب مستدرک الوسائل، ایشان در دیگر اثر خود به عنوان کتاب

۹۸. رساله اللمعات فی طالع المسئلة به فارسی از ابوالخیر محمد بن محمد فارسی، مورخ ربیع الاول سال ۱۱۴۴ هجری به خط نستعلیق ابوطالب بن محمد محسن قمی به ضمیمه چند برگ از رساله‌ای دیگر در نجوم که دارای هفتاد باب بوده و به خط مؤلف به سال ۱۰۰۴ هجری در دارالسلطنه قزوین نگاشته شده است، متأسفانه فقط چند برگ از این اثر موجود است. قطع رقی. ش «۱۰۳۷۸ م»
۹۹. مثنوی خورشید و مه پاره یا گل رعنا به فارسی از شاعر قمی متخلص به حکیم، نسخه نفیس، صفحات دو ستونی، خط نستعلیق، مجدول و دارای کمند، کتابت سده ۱۳ هجری، قطع رقی. ش «۱۳۳۶۲»
۱۰۰. مجموعه ۵ رساله در یک جلد:
۱. رساله کحلیه در ادبیات عرب به فارسی، از اخی قزوینی نظام‌آبادی^۱ در ۳۹ صفحه، نسخه محضر و چاپ نشده، به خط مؤلف و نسخه اصل.
  ۲. رساله خلاصه الاعتقاد در اصول دین به فارسی از همان مؤلف، نسخه اصل.
  ۳. رساله در حد اسم در ادبیات و تعریف اصطلاحی اسم، احتمالاً از همان مؤلف، به فارسی، برگ پایانی افتاده.
  ۴. جامع الصنایع و حاوی الدایع به فارسی در انواع فنون شعر با ذکر مثال، نام این رساله در جایی نیامده.
  ۵. جُنگ متفرقه نظم و نثر و منطق و غیره، مؤلف رساله ۱ و ۲ و ۳ از علمای قزوین بوده است، قطع رقی کوچک، کتابت برخی از رساله‌ها سده ۱۲ و برخی ۱۳ هجری. ش «۱۳۳۴۸»
۱۰۱. رساله توفیق التحقیق به عربی در ولایت ائمه اطهار علیهم السلام از شیخ علی بن فضل‌الله، نسخه نفیس چاپ نشده، خط نستعلیق، عناوین شنگرف، کتابت سده ۱۱ هجری، قطع جانمازی. ش «۱۰۳۲۲ م»
۱۰۲. کتاب المصباح الساطع و الضیاء اللامع فی شرح مفاتیح الشرایع جلد ۱۰ و ۱۱، تألیف سید عبدالله شبر بن محمد رضا حسینی، به عربی مورخ ۹ جمادی الثانی سال ۱۲۲۶ هجری به خط نسخ محمد بن علیوی الدجیلی، عناوین شنگرف، مصحح، مهر بیضی مولی محمد علم‌الهدی فرزند مولی محسن فیض کاشانی صاحب وافی در آغاز و انجام نسخه آمده است. قطع وزیری کوچک. ش «۱۰۲۱۷ م»

۱۰۳. کتاب مصابیح الهدی و مفاتیح المنی به عربی، تألیف حسن بن عبدالرزاق لاهیجی، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نسخ خوش. روی برگ آغازین تقریظی به سال ۱۲۰۱ هجری آمده. با مهر بیضی عبدالوهاب الرضوی، نسخه مصحح با ذکر نسخه بدلها، برگها پراکندگی دارد، قطع رقی.

ش «۱۰۲۰۹ م»

۱۰۴. رساله فی مسائل الخلافیه در مناسک حج به عربی، از شیخ سلیمان بن عبدالله بحرانی، کتابت سال ۱۱۱۷ هجری به خط نسخ خوش نوح بن احمد بن صالح البحرانی الدرازی، نسخه مصحح با ذکر نسخه بدلها، حواشی با امضای منه دام ظلّه، عناوین شنگرف. ش «۱۰۲۱۰ م»

۱۰۵. مجموعه دو رساله عربی در یک جلد:

۱. در احکام صوم از حسن بن علی بن کوهرانی.
۲. فتح الباب إلى الحق و الصواب از شیخ ابومحمد بن عبدالنبی خراسانی هر دو رساله به سال ۱۲۷۷ هجری به خط نسخ علی بن عباس بحرانی کتابت شده است، قطع رقی بزرگ. ش «۱۰۲۰۳ م»

۱۰۶. مجموعه ۳ رساله عربی در یک جلد:

۱. حول العلم از میرزا علی بن میرزا محمد جنابادی «گنابادی».
۲. ضیاء المتقین فی معارف الدین از میرزا محمد بن عبدالنبی الخوینی «میرزا محمد اخباری».

۳. البراهین الفاطمیه از همان میرزا محمد عبدالنبی خراسانی «میرزا محمد اخباری» این مجموعه در سال ۱۲۷۷ هجری به خط نسخ شیخ علی بحرانی کتابت شده است، عناوین قرمز، نسخه مصحح با اندکی حاشیه نویسی. ش «۱۰۲۰۶ م»

۱۰۷. کتاب سرور المؤمنین به فارسی از میرزا محمدهادی بن ابوالحسن شریف نائینی مؤلف کتاب لسان الذاکرین. کتابت سال ۱۲۷۸ هجری در شهر کاشان، نسخه مصحح، جای عناوین نانوشته، قطع رقی. ش «۱۰۲۷۰ م»

۱۰۸. بحر اللثالی، جلد ۷ به فارسی از علی‌اکبر بن علی بن محمد اسماعیل بن محمد مهدی، خط نسخ خوش، کتابت سده ۱۳ هجری، صفحات مجدول و دارای کمند، عناوین قرمز، نسخه مصحح. ش «۱۰۲۷۱ م»

۱. نظام‌آباد روستائی است در ۱۲ کیلومتری قزوین در راه رشت که هم اکنون نیز آباد می‌باشد.

و فارسی و یکی دو رساله از جمله رساله التحصین و صفات العارفين به عربی از شیخ ابوالعباس احمد بن محمد بن فهد حلّی متوفی ۸۴۱ هجری به خط نسخ مشهد قلی بن علیخان استرآبادی و عبدالکریم بن علیخان استرآبادی در سلخ جمادی الاولی سال ۱۰۸۱ هجری. قطع رقعی، خط نستعلیق، بخش آغازین این مجموعه در مناقب حضرت علی بن ابیطالب (ع) نگاهشته شده. ش «۱۰۴۴۹ م»

۱۱۸. جنگ شامل مطالب گوناگون به فارسی و عربی، کتابت در شعبان سال ۱۲۲۳ هجری به خط نسخ و نستعلیق عبدالحمید بن وحیدالدین حسینی در مدرسه خان دارالعلم شیراز، نسخه نفیس، قطع رقعی، خطوط صفحات چلیپا. ش «۱۰۴۵۰ م»

۱۱۹. بیاض فارسی شامل مطالب مختلف در مشروعیت ذکر خفی از محمد بن عبدالله، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق، عناوین قرمز، قطع جانمازی. ش «۱۰۴۵۱ م»

۱۲۰. حاشیه شرح تجرید به عربی، ناشناخته، کتابت سال ۱۲۷۲ هجری، به خط نستعلیق ابوالقاسم که به هنگام بروز بیماری وبا در بارفروش «بابل» نگاهشته و بخش دیگر را در روستای مرزقان کتابت کرده است. قطع جیبی. ش «۱۰۴۵۲ م»

۱۲۱. کتاب عیون الاصول به عربی از مولی محمدتقی بن محمد برغانی قزوینی، نسخه نفیس و تاکنون چاپ نشده، خط نستعلیق، عناوین شنگرف و برخی نانوشته، کتابت جمادی الاولی سال ۱۲۴۲ هجری، قطع رقعی. ش «۱۰۴۴۲ م»

۱۲۲. حاشیه بر حاشیه ملاعبدالله یزدی به فارسی، از رضی الدین خوانساری، کتابت سده ۱۳ هجری به خط نسخ، نسخه مصحح، عناوین قرمز، قطع وزیری کوچک. ش «۱۳۳۹۶»

۱۲۳. شرح قواعد الاحکام به عربی از شیخ جمال الدین جعفر غروی، کتابت ۲۴ رجب المرجب سال ۱۲۵۶ هجری به خط نسخ مصطفی بن عبدالله هزار جریبی در شهر غزی، نسخه را کاتب مقابله و تصحیح کرده، وقف نامه نسخه در تاریخ ۱۲۷۴ هجری در برگ آغازین آمده و نسخه را عبدالله بن قربان هزار جریبی وقف نموده است. ش «۱۰۲۷۳ م»

۱۲۴. ریحانة الصدور فی بیان معرفة اوائل الشهور، به فارسی از محمد علی بن عبدالرحیم زنجانی، کتابت سال ۱۲۵۷ هجری به خط نسخ، نسخه مصحح، عناوین و نشانیها شنگرف، قطع وزیری. ش «۱۰۲۷۴ م»

۱۰۹. حلال المطرزه به فارسی در معما و نغز، از شرف الدین علی یزدی، کتابت سده ۱۱ هجری، خط نستعلیق عالی خفی، دارای حاشیه نویسی، برگ آغازین افتاده، عناوین شنگرف، قطع رقعی. ش «۱۰۴۳۶ م»

۱۱۰. شرح شرایع الاسلام به عربی، ناشناخته، کتابت سده ۱۲ هجری به خط نسخ، عناوین و نشانیها شنگرف، نسخه مصحح و دارای حواشی بسیار، قطع رحلی. ش «۱۰۳۴۰ م»

۱۱۱. کتاب مهذب الاسماء در لغت فارسی و عربی، تألیف محمود بن عمر بن محمود بن منصور القاضی الرنجنی السجزی، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نسخ عالی، نسخه مصحح و دارای حواشی بسیار، قطع وزیری. ش «۱۰۲۸۷ م»

۱۱۲. مختصر اصلاح العمل به عربی از کریم بن حسن ایروانی از شاگردان سید مجاهد. کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، عناوین نانوشته، نسخه مصحح، قطع وزیری. ش «۱۰۲۱۸ م»

۱۱۳. تحفة رفیعی به فارسی در ارث تألیف محمد قاسم ساوه‌ای مشهور به خدابخش، کتابت سال ۱۰۶۹ هجری به خط نستعلیق محمد قاسم بن کمال الدین حسینی، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع رقعی. ش «۱۳۳۷۷»

۱۱۴. کتاب تنبیه الخاطر و نزهة الناظر معروف به مجموعه ورام، به عربی، از سعید بن حسین ورام ابن حمدان از احفاد مالک اشتر نخعی، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نسخ، برگ آغازین افتاده، در پشت برگ آغازین وقف نامه این نسخه به خط مبارک حاج ملا محمد مهدی نراقی آمده که نسخه را در سال ۱۲۰۱ هجری وقف عموم نموده اند با مهر بیضی ایشان و عبارت «المهدی من هدیت». قطع رقعی. ش «۱۰۲۲۷ م»

۱۱۵. کتاب المواهب العلیة فی مهمات المسائل الاصولیة، به عربی، از محمد معصوم بن محمد علی حسینی خاتون آبادی، نسخه نفیس و چاپ نشده، قطع رقعی، خط نسخ، عناوین شنگرف. ش «۱۰۴۰۹ م»

۱۱۶. کتاب حقایق الاصول ج ۱ و ۲ به عربی از مولی عبدالرحیم بن علی نجف آبادی اصفهانی، نسخه نفیس احتمالاً اصل به خط مؤلف که جلد نخست آن در رجب سال ۱۲۴۰ هجری به پایان رسیده است. این کتاب در عصر مؤلف به سال ۱۲۸۶ هجری در تهران چاپ و منتشر شده است. خط نسخ، عناوین قرمز، قطع رقعی. ش «۱۰۴۱۰ م»

۱۱۷. مجموعه شامل مطالب مختلف و متنوع به عربی

مؤلف، سال ۹۵۹ هجری، تألیف احمد بن محمد بن عبدالغفار قزوینی غفاری که آغاز آن را با نام انبیا و خلفا و ائمه اثنی عشر آورده است، کتابت در چهارشنبه ۱۴ جمادی الثانی سال ۱۲۰۰ هجری به خط نستعلیق، عناوین شنگرف، قطع رقعی، برگ آغازین افتاده است. ش «۱۰۴۵۵ م»

۱۳۳. شرح شمسیه در منطق به عربی از میر حسین بن معین‌الدین میبیدی حسینی شارح دیوان حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) و کتاب الهدایت، این شرح را او در سال ۸۹۰ هجری نگاشته است، کتابت نسخه در سده ۱۳ هجری، قطع وزیری، خط نسخ، عناوین قرمز. ش «۱۰۴۵۶ م»

۱۳۴. حاشیه ملا رفیع نائینی بر شرح مطالع در منطق به عربی، نسخه نفیس به خط نستعلیق ملا محمد معز فرزند مؤلف در سال ۱۰۹۹ هجری، قطع رقعی، عناوین شنگرف.

ش «۱۰۴۰۰ م»
۱۳۵. کتاب بحرالانساب به فارسی، نسخه تمیز، خط نستعلیق، صفحات مجدول، قطع وزیری کوچک، کتابت ۱۲ رمضان ۱۲۹۴ هجری به خط سلمان شله‌زاری از محال ساوجبلاغ که به خواهش آقا حسن ده‌باشی آن را کتابت کرده است. ش «۱۰۴۰۱ م»

۱۳۶. مجموعه ۳ رساله عربی در یک جلد:
۱. رساله در علم رجال، خط نستعلیق، کتابت سده ۱۳ هجری.

۲. رساله فی الحجیة المظنة، مورخ سال ۱۲۶۱ هجری.

۳. رساله فی الرد علی الاخبارین.

این سه رساله احتمالاً نسخه اصل و به خط مؤلف باشد، عناوین شنگرف، قطع جیبی. ش «۱۰۴۰۷ م»

۱۳۷. مکاتیب فارسی از قطب‌الدین محمد خرقانی، مورخ ۵ ذی‌الحجه سال ۱۰۴۸ هجری، نسخه نفیس، خط نسخ، عناوین شنگرف، قطع رقعی. ش «۱۰۴۰۸ م»

۱۳۸. تقریرات اصول به عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط مؤلف، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق، قطع جیبی، عناوین مشکی، برگ آغاز و انجام افتاده است.

ش «۱۰۴۰۶ م»
۱۳۹. کتاب کفایة الایتام فقه استدلالی به فارسی، جلد دوم، تألیف سید جعفر بن اسحاق موسوی دارابی بروجردی، کتابت سال ۱۲۶۲ هجری به خط نسخ و نستعلیق محمد رضا بن

۱۲۵. کتاب غایة المأمول در حاشیه قوانین الاصول به عربی، از میرزا موسی بن جعفر بن لطفعلی تبریزی، کتابت ۲۰ جمادی الاولی سال ۱۳۰۰ هجری به خط نسخ و نستعلیق شکسته عبدالفتاح بن عبدالرحیم، نسخه مصصح، عناوین شنگرف، قطع وزیری. ش «۱۰۲۸۹ م»

۱۲۶. مرشد الخواص به عربی از محمد بن حسن مشهدی، کتابت در ماه رجب سال ۱۲۲۲ هجری به خط نسخ محمد بن عبدالله در مدرسه عباس‌قلی شاملو در مشهد مقدس، نسخه مصصح، عناوین شنگرف. ش «۱۳۳۹۸ م»

۱۲۷. مجموعه دو رساله عربی:

۱. البرهان ارسطو طالیس.

۲. مجموعه رسائل رشیدالدین محمد بن محمد وطواط، کتابت سده ۱۱ هجری، خط نسخ، نسخه مصصح با علامت بلاغ، عناوین مشکی. ش «۱۰۲۶۱ م»

۱۲۸. کتاب صحائف الاعمال به فارسی از مولی حیدرعلی بن نعمت‌الله طبسی، کتابت سده ۱۱ هجری، خط نسخ خوش، عناوین شنگرف، نسخه مصصح، برگ آغازین افتاده، قطع رقعی. ش «۱۰۴۳۰ م»

۱۲۹. شرح تبصرة المتعلمین به عربی از محمد جعفر بن محمد علی بن محمدباقر حائری قرمیسینی «کرمانشاهی» نسخه بسیار نفیس و اصل به خط مبارک مؤلف در سال ۱۲۳۳ هجری، خط نسخ و نستعلیق تحریری مؤلف، عناوین شنگرف نسخه در حاشیه از سوی مؤلف تصحیح شده، قطع وزیری.

ش «۱۰۲۱۵ م»
۱۳۰. تحقیقات اصولی به عربی از آخوند ملا علی بن فتح‌الله نهاوندی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، نسخه مصصح، عناوین شنگرف. ش «۱۰۲۱۶ م»

۱۳۱. مجموعه چند رساله عربی از تألیفات مرحوم آیت‌الله العظمی سید محمد میلانی که برخی به خط ایشان و برخی دیگر به خط مبارک مرحوم آیت‌الله میرزا فتاح شهیدی تبریزی به سال ۱۳۵۴ هجری می‌باشد. بدین ترتیب: ۱. رساله در بیع؛ ۲. حاشیه رسائل و کفایه؛ ۳. قاعده لا ضرر و لا ضرار؛ ۴. رساله در مطالعات و غیره، نسخه مصصح و بسیار نفیس، مطالب قلم‌خوردگی دارد، عناوین مشکی، بدون جلد، برگها پراکندگی دارد. ش «۱۰۱۹۸ م»
۱۳۲. تاریخ نگارستان به فارسی در تاریخ اسلام تا عصر

شنگرف، نسخه مصحح، قطع وزیری. ش «۱۰۴۲۱ م»
 ۱۴۷. ادویه مفرده به فارسی از محمدرضا طبیب، کتابت سده
 ۱۳ هجری، خط نستعلیق، در حاشیه تصاویر گل و گیاه ترسیم
 شده، عناوین شنگرف نسخه مصحح با حاشیه‌نویسی، دارای
 سرلوح ساده قطع وزیری کوچک. ش «۱۰۴۲۲ م»
 ۱۴۸. مصائب المعصومین به عربی از عبدالخالق بن عبدالرحیم
 یزدی، کتابت سال ۱۲۶۰ هجری، به خط نستعلیق و نسخ قنبر
 نوری از رودی، نسخه مصحح با حاشیه‌نویسی، عناوین
 شنگرف، دارای علامت بلاغ قطع رحلی.
 ش «۱۰۲۱۴ م»
 ۱۴۹. کتاب لغت فارسی، تألیف آرزو؟ کتابت در سده ۱۲
 هجری، خط نستعلیق تحریری، عناوین شنگرف، نسخه
 مصحح، قطع جیبی. ش «۱۰۲۲۲ م»
 ۱۵۰. مجموعه دو رساله در یک جلد: ۱. رساله مجدیہ یا
 «کشف الغرائب» به فارسی از میرزا محمدخان مجد الملک.
 ۲. رساله در باره شاعران ایرانی، مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۳
 هجری، خط نستعلیق خوش، نسخه تمیز، قطع رقی. ش «۱۳۳۷۳»
 ۱۵۱. رساله در نجوم و کواکب و حدوث عالم به عربی از محمد
 محسن بن ابی تراب، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، در
 حاشیه تصحیح شده و قلم خوردگی دارد. احتمالاً نسخه اصل
 باشد، قطع جیبی. ش «۱۰۲۳۰ م»
 ۱۵۲. کتاب مختصر الرمل به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت
 سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق تحریری، عناوین شنگرف،
 برگ پایانی افتاده، قطع وزیری. ش «۱۰۲۳۱ م»
 ۱۵۳. رساله جهان‌آباد جامعه جعفری در علم جفر به فارسی از
 محمدعلی بن زین‌العابدین اشرفی، کتابت ۱۱ ربیع الثانی سال
 ۱۳۲۲ هجری به خط نستعلیق تحریری عناوین مشکئی
 درشت، قطع رقی. ش «۱۳۳۹۷»
 ۱۵۴. مجموعه ۵ رساله در یک جلد: ۱. میزان الصرف به
 عربی، مؤلف ناشناخته؛ ۲. شرح عوامل جرجانی به فارسی، شارح
 ناشناخته؛ ۳. عوامل منظومه یا تحفة العراقيين حکیم خاقانی به
 فارسی؛ ۴. فصول اکبری در صرف از علی‌اکبر جنوری؛ ۵. رساله نحو
 از ضریری. کتابت مجموعه در سده ۱۲۳۸ هجری، خط
 نستعلیق، نسخه مصحح با حاشیه‌نویسی، عناوین شنگرف، قطع
 رقی پالتوئی. ش «۱۳۳۹۵»

میرزا ابوالحسن به خواهش آقا ملا کاظم، نسخه مصحح
 و دارای قلم خوردگی، نسخه در عصر مؤلف کتابت شده، قطع
 وزیری. ش «۱۰۲۸۶ م»
 ۱۴۰. مجموعه رسائل شیخ محمدهادی تهرانی به عربی از
 جمله: ۱. رساله در امامت؛ ۲. رساله در زکوة؛ ۳. رساله در صوم؛
 ۴. رساله در ارث.
 خط نستعلیق خوش، کتابت ۲۴ صفر سال ۱۳۳۳ هجری،
 به خط ابراهیم بن موسی بن محمد حسن بن ابراهیم بن محمد
 بن ابراهیم، قطع رقی خشتی، عناوین شنگرف.
 ش «۱۰۳۸۳ م»
 ۱۴۱. مجموعه دو رساله نفیس: ۱. شرح رساله فارسی هیئت
 ملا علی قوشچی از مصلح‌الدین محمد لامری انصاری به فارسی
 مورخ ۲۳ محرم سال ۱۲۱۹ هجری و دارای تصاویر و دوائر
 رنگین نجومی. ۲. اصول معرفت تقویم به فارسی احتمالاً از
 همان مؤلف رساله قبلی و به خط همان کاتب در دوم محرم
 سال ۱۲۱۹ هجری، قطع جیبی، خط نستعلیق، عناوین
 شنگرف. ش «۱۰۳۸۴ م»
 ۱۴۲. مفتاح الکنوز فی الرموز در علم رمل شامل ۱۲ بیوت به
 فارسی، تألیف مولی حاج حسن طبسی به ضمیمه شرح آن
 کتاب از میرزا محمد منجم تهرانی کتابت سده ۱۳ هجری،
 خط نستعلیق تحریری، نسخه مصحح، قطع وزیری.
 ش «۱۰۲۳۲ م»
 ۱۴۳. کتاب الهادی إلى النجاة من جميع المهلكات به عربی، از
 محمد شریف بن شهاب‌الدین محمد شاه‌میرزائی، کتابت سده
 ۱۲ هجری، خط نسخ، نسخه مصحح و دارای حواشی، عناوین
 شنگرف، مطالب قلم خوردگی دارد، قطع رقی خشتی، کتاب
 شامل ۱۴۲ باب است و این نسخه فقط ۷۸ باب دارد.
 ش «۱۰۲۲۰ م»
 ۱۴۴. شرح حدود نحویة به عربی، از عبدالله بن احمد الفاکهی،
 کتابت سده ۱۱ هجری، خط نسخ عالی و سرلوح رنگین،
 صفحات مجدول. ش «۱۰۲۲۱ م»
 ۱۴۵. مشاعیل الانوار المقتبسة به عربی از محمد بن حسنعلی
 قاینی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، نسخه در حاشیه
 تصحیح شده، قطع وزیری کوچک. ش «۱۰۲۰۷ م»
 ۱۴۶. حاشیه انوار التنزیل به عربی از محمد بن فرامرز مشهور
 به ملا خسرو، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نستعلیق، عناوین

شیخ مفید؛ ۲. کتاب زینة العباد و فرحة العباد از شیخ احمد نجفی، کتابت سال ۱۳۰۰ هجری، خط نسخ علی بن عباس بحرانی، عناوین قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

ش «۱۰۲۰۳ م»

۱۶۴. ترجمه فارسی کتاب نغلیه شهید از ابوالمعالی حسینی جرجانی، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نستعلیق، برگهای آغاز و انجام افتاده، نسخه مصحح، قطع جیبی. ش «۱۰۴۴۷ م»

۱۶۵. کتاب بحر الجواهر به عربی از محمد بن یوسف طبیب هروی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق، مصحح با حاشیه نویسی، قطع وزیری. ش «۱۰۴۲۳ م»

۱۶۶. مجموعه دو کتاب: ۱. نصاب الصبیان از فراهی؛ ۲. شرح منظومه لؤلؤیه در تجوید قرآن به فارسی، کتابت سال ۱۲۶۰ هجری به خط نسخ و نستعلیق علی رضا بن عوضعلی دیزادیزی، عناوین شنگرف، مصحح، برگ پایانی افتاده.

ش «۱۰۴۲۴ م»

۱۶۷. مجموعه چهار کتاب عربی در یک جلد: ۱. بحار العلوم به عربی منسوب به امام صادق(ع)؛ ۲. شمس و عکوس از جعفر بن ابی اسحاق؛ ۳. کتاب النفس ارسطاطالیس؛ ۴. الشرق و البرق از جعفر بن ابی اسحاق، کتابت سال ۱۲۴۵ هجری به خط نسخ و اندکی نستعلیق شکسته تحریری زین العابدین بن ذوالفقار در قصبه زاویه از توابع دارالسرور بروجرد، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع جیبی. ش «۱۰۴۴۴ م»

۱۶۸. رساله صلوتیه سید بحر العلوم به عربی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، نسخه مصحح با ذکر نسخه‌بدها، عناوین شنگرف، قطع جیبی. ش «۱۰۲۲۸ م»

۱۶۹. فتوحات منطقیه به عربی از شیخ فتح‌الله بن علوان کعبی الدورتی، کتابت در ماه صفر سال ۱۲۹۳ هجری به خط نسخ خوش احمد بن جعفر شیرازی، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع جیبی. ش «۱۰۲۲۹ م»

۱۷۰. رساله الناصریه فی اخبار الصحیحة به فارسی و عربی از ابوالقاسم ملقب به ناصر علی، کتابت در سالهای ۱۳۱۸ و ۱۳۲۰ هجری، نسخه اصل به خط نسخ و نستعلیق تحریری مؤلف در سرحد انزلی و میانه مرلفه، قطع وزیری بزرگ.

ش «۱۰۴۲۵ م»

۱۷۱. ارجوزة در ارث و در ولادت نبی اکرم(ص) به عربی، ناشناخته، کتابت سال ۱۳۳۰ هجری در روستای برهان

۱۵۵. خیر التجارب به فارسی از خیراندیش خان، کتابت سده ۱۱ هجری، خط نستعلیق که در هند و در عصر پادشاه غازی کتابت شده است. عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع رقعی بزرگ. ش «۱۰۲۶۶ م»

۱۵۶. الحدیة الحسینیة فی قطع لسان اعوان الامویة به عربی، کتابت در سده ۱۲ هجری، خط نسخ، عناوین مشکی، نسخه مصحح با حاشیه نویسی، قطع رقعی پالتویی. ش «۱۰۲۶۷ م»

۱۵۷. کتابچه سیاق به فارسی از میرزا سلمان فراهانی ملقب به بیان السلطنه، کتابت سده ۱۳ هجری، نسخه اصل به خط مؤلف، دو برگ آغازین به خط میرزا علی قائم مقام فراهانی می‌باشد، قطع رقعی. ش «۱۰۴۳۷ م»

۱۵۸. سفرنامه سید علی حجازی به فارسی شامل تاریخ و جغرافیا و سیاحت کشورهای که نویسنده رفته است، نسخه اصل به خط مؤلف در سال ۱۳۰۴ هجری. نسخه مصحح، عناوین مشکی، قطع جیبی. ش «۱۰۴۳۸ م»

۱۵۹. رساله معمایه به فارسی از باقری هروی، کتابت در سده ۱۳ هجری، به خط نسخ خوش، عناوین شنگرف، نسخه مصحح با حاشیه نویسی، قطع رقعی کوچک. ش «۱۰۴۳۳ م»

۱۶۰. شرح تهذیب المنطق به فارسی از هبه‌الله حسینی معروف به شاهمیر، کتابت سده ۱۲ هجری، خط نسخ عالی، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، برگ انجام افتاده، قطع رقعی. ش «۱۰۴۳۴ م»

۱۶۱. مجموعه ۴ رساله در یک جلد: ۱. شرح باب حادی عشر به عربی از علامه حلی؛ ۲. مناہج المناہج در عقاید یوحنا نبی اسرائیل از ابوالفتوح رازی؛ ۳. کتاب اظهار التحقیق فی مسألة الجمع و التفریق به فارسی از سید محمد بن سید علی میرزا فاطمی؛ ۴. اصلاح ذات البین لقطع نزاع الخصمین به عربی از سید محمد بن سید علی محدث نیشابوری، کتابت مجموعه در سال ۱۲۶۹ هجری به خط نسخ شیخ علی بحرانی، عناوین شنگرف، نسخه مصحح و دارای حاشیه نویسی، قطع وزیری.

ش «۱۰۲۰۴ م»

۱۶۲. سرور المؤمنین در احوال مختار به فارسی از میرزا هادی نائینی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، برگهای آغاز و انجام افتاده، عناوین شنگرف در حاشیه تصحیح شده، قطع وزیری خستی. ش «۱۰۲۰۲ م»

۱۶۳. مجموعه دو کتاب عربی در یک جلد: ۱. کتاب الارشاد

شکسته، نسخه مصحح، قطع جیبی پالتوئی. ش «۱۳۳۹۹»
 ۱۸۰. تحفه قاری در علم تجوید در ۱۲ باب به فارسی از حیدر محمد قاری، کتابت ۳ ربیع الآخر سال ۱۲۸۵ هجری، به خط نسخ خوش ابراهیم، نسخه مصحح با اندکی حاشیه نویسی، قطع جیبی پالتوئی. ش «۱۳۳۹۲»
 ۱۸۱. مجموعه ۳ رساله عربی: ۱. منظومه فقهیه بحر العلوم؛ ۲. منظومه الوافیة فی نظم الشافیة در علم صرف از قوام‌الدین محمد بن محمد مهدی حسینی قزوینی حلی، کتابت ۲۲ جمادی الاولی سال ۱۲۹۸ هجری، به خط نسخ خوش محمد حسن جنابذی الجومندی، نسخه مصحح، عناوین مشکئی، در حاشیه تصحیح شده، قطع جیبی. ش «۱۰۲۵۶ م»
 ۱۸۲. کتاب شهاب الاخبار فی الحکم و الامثال و الآداب به عربی از قاضی ابی عبدالله محمد بن سلامه بن جعفر بن علی بن حکمون القضاعی الشافعی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ. در پشت برگ آغازین تقریظی از حسین الحسینی آمده است، عناوین ۳۰ باب کتاب شنگرف. نسخه مصحح، قطع جیبی پالتوئی. ش «۱۳۳۹۴»
 ۱۸۳. تقریرات اصولی درسهای مرحوم حاج میرزا حبیب‌الله رشتی، مؤلف ناشناخته، کتابت اواخر سده ۱۳ هجری، نسخه اصل به خط مؤلف، نسخه از سوی مؤلف تصحیح شده با قلم خوردگی، این نسخه مسوده است، قطع وزیری.
 ش «۱۰۲۸۱ م»
 ۱۸۴. تقریرات اصولی درسهای مرحوم حاج میرزا حبیب‌الله رشتی، جلد دیگر، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط نستعلیق تحریری مؤلف، کتابت اواخر سده ۱۳ هجری. قطع وزیری. ش «۱۰۲۸۲ م»
 ۱۸۵. تقریرات اصولی درسهای مرحوم حاج میرزا حبیب‌الله رشتی، مبحث استصحاب، نسخه اصل با همان مشخصات دو نسخه قبلی. ش «۱۰۲۸۳ م»
 ۱۸۶. تقریرات اصولی درسهای مرحوم حاج میرزا حبیب‌الله رشتی، مبحث تعادل و تراجیح، نسخه اصل با همان مشخصات نسخه‌های قبلی. ش «۱۰۲۸۴ م»
 ۱۸۷. کتاب قمر المنیر به فارسی و عربی از احمد بن علی، کتابت ۱۴ ذیقعدہ سال ۱۳۴۰ هجری، به خط نستعلیق تحریری عباسعلی اسکوئی معلم حق. نسخه مصحح. ش «۱۰۲۸۵ م»

ساوجبلاغ، به خط نسخ محمد تختی اصل، عناوین شنگرف و مشکئی، نسخه مصحح با حاشیه نویسی، قطع وزیری. ش «۱۰۴۲۶ م»
 ۱۷۲. مرآة الحق به فارسی از محمد جعفر بن حاج صفرخان همدانی، کتابت سال ۱۲۷۱ هجری، خط نستعلیق عالی خفی هاشمی موسوی هروی. ش «۱۰۴۲۷ م»
 ۱۷۳. مجموعه دو رساله در یک جلد: ۱. خطبة البیان منسوب به مولی امیرالمؤمنین علی(ع) به عربی؛ ۲. ارشاد المبتدئین به فارسی از حافظ محمداصدق، کتابت ۱۰ ربیع المولود سال ۱۱۶۳ هجری، به خط نستعلیق خوش و تحریری معمولی، نسخه مصحح، قطع رقعی. ش «۱۳۳۹۳»
 ۱۷۴. مجموعه ۶ رساله عربی در یک جلد: ۱. رساله اعتقادات، ناشناخته؛ ۲. براء الساعة از محمد بن زکریا رازی؛ ۳. سؤال و جواب، ناشناخته؛ ۴. رساله السهل در معرفت اکسیر از جابر بن حیان؛ ۵. تفریق الادیان از رسیموس حکیمی؛ ۶. سرالسار و سرالاسرار، ناشناخته، کتابت برخی در سده ۱۲ هجری و برخی دیگر ۲۹ رجب سال ۱۳۰۵ هجری به خط نسخ هدایت‌الله و رضا موسوی بروجردی، نسخه مصحح. ش «۱۰۲۶۹ م»
 ۱۷۵. مجموعه دو رساله عربی: ۱. تقریرات اصولی از شیخ احمد حائری یزدی؛ ۲. کتاب تهذیب الوصول الی علم الاصول از علامه حلی، کتابت سده ۱۳ هجری، به خط نسخ متنوع خوش، عناوین مشکئی و برخی نانوشته، حاشیه نویسی از سید عمیدالدین، قطع وزیری. ش «۱۰۲۳۴ م»
 ۱۷۶. تقریرات فقهی بیع، وصایا، وقف، تجارت، احیاء موات به عربی از شیخ احمد حائری یزدی، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ و نستعلیق تحریری، نسخه مصحح با حاشیه نویسی، عناوین مشکئی، قطع وزیری. ش «۱۰۲۳۵ م»
 ۱۷۷. رساله در ادعیه و علوم غریبه و طلسمات، مؤلف ناشناخته، به فارسی کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، عناوین مشکئی، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع جیبی. ش «۱۰۳۶۱ م»
 ۱۷۸. مجموعه در اعتقادات و فقه و قراءات، ناشناخته، کتابت سده ۱۳ هجری خط نسخ خوش، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع جیبی. ش «۱۰۳۶۲ م»
 ۱۷۹. رساله در علم تجوید به فارسی از محمدزمان بن محمدظاهر تبریزی، کتابت سال ۱۲۷۳ هجری، خط نستعلیق

۱۸۸. مجموعه دو کتاب فارسی در یک جلد: ۱. ترجمه سیر و سلوک از ملا حسین بن علی خسروشاهی تبریزی؛ ۲. مجمل مسائل اصول دین احتمالاً از همان مؤلف کتابت ۲۰ ربیع الثانی سال ۱۲۴۸ هجری، به خط نستعلیق شکسته، ملا محمدزمان بن مهدی شکروردی، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع رقعی بزرگ. ش «۱۰۲۹۰ م»

۱۸۹. مجیب‌النداء الی شرح قطر الندی، به عربی از عبدالله بن احمد بن علی الفاکهی، کتابت ۱۶ شوال سال ۱۱۹۹ هجری، به خط نسخ محمد بن شیبب بن صفر بن بدر الدور، نسخه مصحح، عناوین مشکى. ش «۱۰۲۹۱ م»

۱۹۰. مجموعه ۶ رساله عربی و فارسی در یک جلد: ۱. البردة النبویة فی شرح الکواکب الدریة از فخرالدین احمد بن محمد ابی‌بکر البوصیری؛ ۲. منتخب المراثی، ناشناخته؛ ۳. شرح قصیده حمیری «احکام نوروژ» به فارسی از علامه مجلسی؛ ۴. شرح قصیده دعبل خزاعی، ناشناخته؛ ۵. احادیث قدسیه؛ ۶. الرسالة العلمیة فی الاحادیث النبویة از ملا حسین بن علی کاشفی. کتابت سال ۱۲۴۸ هجری در شهر بسطام شاهرود، خط نسخ و نستعلیق، نسخه مصحح با حواشی بسیار، عناوین مشکى و برخی نانوشته، قطع وزیری. ش «۱۰۲۹۲ م»

۱۹۱. کتاب تحریرالاصول به عربی از شیخ علی بن محمدجعفر شریعتمدار، کتابت اواخر سده ۱۳ یا اوائل سده ۱۴ هجری، خط نسخ و نستعلیق تحریری، نسخه مصحح در زمان مؤلف، حواشی با عبارت دام ظلّه العالی، قطع وزیری. ش «۱۰۲۹۳ م»

۱۹۲. کتاب در اصول فقه «استصحاب» به عربی، مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ، عناوین نانوشته، برگ پایانی افتاده، قطع وزیری. ش «۱۰۲۹۴ م»

۱۹۳. مجموعه دو کتاب فارسی: ۱. کتاب مرآة العالم در تاریخ، ناشناخته؛ ۲. عروض و قافیه، ناشناخته، کتابت اوائل سده ۱۴ هجری، خط نستعلیق، برگ آغازین افتاده، قطع رقعی پالتوئی. ش «۱۰۲۹۶ م»

۱۹۴. کتاب عین البکاء به فارسی در مقتل از محمدتقی بن احمد بروجرودی، کتابت سال ۱۲۴۹ هجری، خط نستعلیق تحریری خوش، عناوین شنگرف، قطع رحلی کوچک. ش «۱۰۳۶۵ م»

۱۹۵. بحرالدموع به فارسی در مقتل از احمد بن حسن

بیرجندی یزدی، کتابت سال ۱۲۹۰ هجری به خط نسخ، عناوین شنگرف، قطع وزیری. ش «۱۰۴۲۸ م»

۱۹۶. شرح الصغیر ج ۲، به عربی، در فقه شیعه، از سید علی طباطبائی، کتابت ۳ ربیع الاول سال ۱۲۱۳ هجری، به خط نسخ، عناوین شنگرف. این کتاب که در ۳ جلد نگاشته شده برای نخستین بار از سوی واحد انتشارات این کتابخانه بزرگ در ۳ جلد، چند سال قبل چاپ و منتشر شده است. ش «۱۰۳۴۸ م»

۱۹۷. مجموعه ۴ رساله در یک جلد به فارسی و عربی: ۱. حدیث طارق به فارسی از سیفی عروضی بخاری؛ ۲. رساله سیفی به عربی؛ ۳. رساله براکلیوس به عربی از ضیاءالدین شاگرد مولی علی سبزواری؛ ۴. آداب المشق محمدیوسف بن مقصود به فارسی، کتابت مجموعه سال ۱۲۴۱ هجری، به خط نسخ و نستعلیق ابوالقاسم قاضی، نسخه مصحح با حواشی لطفعلی، عناوین شنگرف، قطع جیبی. ش «۱۰۴۳۹ م»

۱۹۸. مجموعه ۲ رساله عربی: ۱. بغیة الطالب فی المفروض والواجب از شیخ جعفر بن نجفی؛ ۲. رساله صومیه، ناشناخته، کتابت سال ۱۲۰۴ هجری در نجف اشرف به خط نسخ و نستعلیق ابوالحسن بن سید محمد نبی که در عصر مؤلف کتابت شده است، عناوین شنگرف، نسخه مصحح و مقابله شده، قطع جیبی. ش «۱۰۴۴۱ م»

۱۹۹. رساله عملیه چاپ سنگی عربی قدیمی از شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر با حواشی خطی مرحوم آیت‌الله شیخ محمد حسن بن عبدالله مامقانی نجفی، در برگ آغازین دستخط مرحوم مامقانی آمده که عمل به این رساله را جایز دانسته‌اند. همچنین دستخط مرحوم حاج میرزا محمد حسن حسینی «میرزای شیرازی» آمده و ایشان نیز عمل به این رساله را جایز دانسته‌اند. دارای حواشی دستنویس، نسخه مصحح و مقابله شده، قطع وزیری. ش «۱۰۲۹۸ م»

۲۰۰. رساله فارسی در تعلیم علم حساب از ابراهیم رحیمی که در منطقه گمره از توابع شهرستان اراک «استان مرکزی» به خواهش یکی از دوستان خود نگاشته است، کتابت اوائل سده ۱۳ هجری، نسخه چاپ نشده، خط نستعلیق خوش، قطع جیبی. ش «۱۰۳۸۵ م»

۲۰۱. مجموعه شامل دعای گنج‌النجاح منقول از حضرت امام صادق (ع)، این نسخه بسیار ارزشمند و هنری به خط نسخ

۲۰۸. مجموعه ۵ رساله فارسی از صوفیان: ۱. رساله هیئت از احمد بن عبدالاحد فاروقی نقشبندی؛ ۲. رساله مبداء و معاد فارسی از احمد نقشبندی؛ ۳. رساله در بیان سلوک از شیخ محمد اعظم بن سیف الدین مهتدی؛ ۴. شرح رباعیات غامضه خواجه محمد باقی نقشبندی؛ ۵. رساله مکتوب پنجاه و هشتم، کتاب سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق، کاغذ آبی فرنگی، قطع جیبی جانمازی. ش «۱۰۵۲۷ م»

۲۰۹. جلد ۱ و ۲ و ۳ کتاب هدایة المسترشدين فی شرح معالم الدین به عربی از شیخ محمدتقی بن محمد رحیم تهرانی اصفهانی از علمای نیمه نخست سده ۱۱ هجری کتابت در پایان جلد ۲ ماه جمادی الاولی سال ۱۲۶۵ هجری به خط نسخ شیخ ابوالقاسم بن حسین خوانساری. قطع رحلی، عناوین قرمز. ش «۱۰۵۰۹ م»

۲۱۰. کتاب روضة السعادات به فارسی به صورت منظوم در اخلاق و غیره، تألیف مرحوم حاج سید باقر آل یاسین بن محمد اسماعیل حسینی اردهالی کاشانی از علمای اردهال کاشان و متخلص به «اطهری» ولادت به سال ۱۲۴۲ شمسی در اردهال و وفات سال ۱۳۲۷ ش در همانجا و مدفون در ایوان حرم مطهر امامزاده سلطان علی بن الامام الباقر(ع) معروف به مشهد اردهال^۱. نسخه اصل به خط مؤلف. دو تن از علمای معاصر مؤلف مطالبی در صفحه دوم این نسخه نگاشته‌اند. از جمله مرحوم آیت‌الله سید محمدباقر قزوینی به سال ۱۳۵۳ هجری و مرحوم آیت‌الله سید حسین رضوی کاشانی از علمای برجسته متأخر ساکن کاشان و مؤلف کتابهای بسیار از جمله کتاب «العند بیل فی تمییز الصحیح من العلیل» که منتشر شده است. قطع نسخه رحلی، خط نستعلیق مؤلف چهار ستونی، عناوین مشکی، نسخه منحصر. ش «۱۰۴۱۷ م»

۱. مشهد اردهال و معروف به مشهد قالی شویان مزار مطهر حضرت سلطان علی بن امام محمدباقر علیه السلام می‌باشد. این مزار بسیار معتبر و مورد تأیید و عنایت پدر بزرگوارم مرحوم آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی رحمت‌الله علیه می‌باشد. ایشان بیش از سی سال قبل به اشتیاق زیارت آن مرقد شریف به دعوت اهالی اردهال سفری به آن دیار داشتند و چون آن محل فاقد برق بود، شخصاً موتور برق بزرگی را دستور دادند خریداری و نصب گردید و آن حرم و اهالی محل از نعمت برق بهره‌مند شدند. یکی از علمای قم که در این سفر ایشان را همراهی می‌نمود، رساله‌ای به نام «نورباهر» در ترجمه سلطان علی نگاشته و در همان سالها در قم چاپ و منتشر شده است.

ممتاز یکی از خوشنویسان مسلم خط نسخ در دوران قاجاریه در سده ۱۳ هجری کتابت شده است، دارای سرلوح مرصع و حواشی با طرح اسلمی زرین، صفحات مجدول با آب طلا و دارای کمند، عناوین زرین، در برخی حواشی فوایدی با خط نستعلیق ممتاز نوشته شده، قطع رقی. ش «۱۰۳۸۶ م»

۲۰۲. شرح بیست باب اسطرلاب مولی عبدالعلی بیرجندی اخترشناس برجسته ایرانی در مرعفت تقویم از: مولی مظفر منجم جنابذی متوفی ۱۰۳۸ هجری، این اثر را او به فارسی در سال ۹۶۶ هجری در عصر شاه عباس اول صفوی نگاشته است، خط نسخ، عناوین شنگرف، قطع وزیری، دارای اشکال نجومی با شنگرف، کتابت اوائل سده ۱۳ هجری. ش «۱۰۳۸۷ م»

یادآوری می‌شود اینجانب فهرستی از آثار خطی علامه عبدالعلی بیرجندی که در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد به مناسبت همایش بزرگداشت آن دانشمند ایرانی که در سال جاری در شهر بیرجند برگزار شده بود تهیه و منتشر ساختم.

۲۰۳. حاشیه حاشیه شریف بر تحریر القواعد المنطقية، عربی از عثمان؟ خط نستعلیق احمد بن شمس‌الدین سال ۸۳۰ هجری، نسخه نفیس و کهن، مصحح با حاشیه‌نویسی، عناوین شنگرف، قطع رحلی. ش «۱۰۳۴۶ م»

۲۰۴. مجموعه رسائل، به عربی و فارسی: ۱. خلاصة الحساب شیخ بهاء‌الدین عاملی؛ ۲. معما؛ ۳. احوبه مسائل؛ ۴. اسطرلاب؛ ۵. تشریح الافلاک، جهة القبلة، حدیقة الهلالية یا حدیقة الصالحین در شرح صحیفه سجاده، مؤلف ناشناخته، کتابت مجموعه سال ۱۲۷۷ هجری، خط نسخ و نستعلیق زین‌العابدین بن ابیطالب. ش «۱۰۲۵۲ م»

۲۰۵. ادعیه و تسبیحات از کتاب منهاج الصلاح در مختصر المصباح، ناشناخته، کتابت سال ۱۱۴۰ هجری، خط نستعلیق تحریری، نسخه مصحح و مقابله نشده. ش «۱۰۴۴۶ م»

۲۰۶. کتاب جمال الصالحین در فضائل و آداب و اعمال و محاسن اخلاق و افعال به فارسی، تألیف حسن بن عبدالرزاق لاهیجی قمی متوفی ۱۱۲۱ هجری، دارای مقدمه و ۱۲ باب و خاتمه، کتابت بخشی از نسخه اواخر سده ۱۲ و بخشی دیگر اوائل سده ۱۳ هجری، قطع رحلی کوچک. ش «۱۰۴۵۳ م»

۲۰۷. مختار نامه به فارسی، ناشناخته، به ضمیمه مقتل ابی مخنف، کتابت سال ۱۲۴۲ هجری، خط نستعلیق و نسخ، قطع رحلی. ش «۱۰۳۴۲ م»

هجری، قطع رحلی. ش «۱۰۴۸۵ م»
 ۲۱۹. بشری الوصول‌الی اسرار علم الاصول، جلد ۵، به خط نسخ همان کاتب قبلی در سال ۱۳۱۶ هجری، عناوین قرمز، قطع رحلی، ش «۱۰۴۸۶ م»
 ۲۲۰. بشری الوصول‌الی اسرار علم الاصول، جلد ۷، کتابت سال ۱۳۰۰ هجری به خط نسخ حسین بن محمد علی نیکچه‌ای در دهخوارقان تبریز نسخه در همان سال در مشهد مقدس مقابله و تصحیح شده است. قطع وزیری. ش «۱۰۴۹۰ م»
 ۲۲۱. کتاب لوامع النکات، جلد ۳، عربی، تألیف مرحوم آیت‌الله شیخ محمود بن جعفر بن باقر میثمی اراکی، کتابت در سده ۱۳ هجری، خط نسخ، نسخه مصحح، قطع رحلی. ش «۱۰۴۸۷ م»
 ۲۲۲. فوائد الضیائیه به عربی از احمد جامی، کتابت سال ۱۲۲۵ هجری به خط نستعلیق تحریری خوش محمد بن تقی، نسخه مصحح. قطع وزیری. ش «۱۰۴۹۱ م»
 ۲۲۳. کشف الظلام عن وجه شرایع الاسلام به عربی از شیخ محسن بن حاج مرتضی اعسم نجفی. کتابت سال ۱۳۲۵ هجری به خط نسخ، نسخه مصحح، عناوین قرمز، پشت برگ آغازین تملک محمد علی بن امام جمعه تبریزی آمده است. قطع رحلی. ش «۱۰۴۶۰ م»
 ۲۲۴. مجموعه ۱۴ رساله عربی و فارسی از شهید اول، شیخ حُر عاملی، شیخ بهاء‌الدین عاملی، ملا محمد تقی مجلسی، ملا محمد باقر مجلسی، شیخ ابوالحسن بن احمد، سید محمد علی موسوی و دیگران، خط نستعلیق خوش تحریری بین سالهای ۱۲۲۸ تا ۱۲۴۲ هجری در شهر تبریز به خط مهر علی. ش «۱۰۴۶۱ م»
 ۲۲۵. لسان العاشقین و دبستان معرفت به فارسی از محمدجواد بن محمد صالح جلیلی کرمانشاهی متخلص به شباب، نسخه اصل به خط مؤلف در رجب سال ۱۳۳۰ هجری. قطع رقعی. ش «۱۰۴۷۵ م»
 ۲۲۶. دیوان فارسی «شباب» از محمدجواد بن محمد صالح جلیلی کرمانشاهی متخلص به شباب، نسخه اصل به خط نستعلیق شاعر در سال ۱۳۵۲ هجری در کرمانشاه. قطع رحلی. ش «۱۰۴۷۲ م»
 ۲۲۷. مجموعه شکرستان و دبستان معرفت به فارسی از همان مؤلف کتابهای قبل، نسخه اصل به خط نستعلیق مؤلف به

۲۱۱. گلستان حسینی، جلد اول به صورت منظوم به فارسی در مقتل. تألیف همان مؤلف کتاب قبلی. این اثر را مؤلف در سال ۱۳۴۰ هجری در قم نگاشته و در اردهال کاشان آن را تکمیل کرده است. نسخه اصل به خط مؤلف، قطع رقعی بزرگ، خط نستعلیق با حواشی. ش «۱۰۴۱۸ م»
 ۲۱۲. جلد دوم گلستان حسینی به فارسی و منظوم از همان مؤلف. نسخه اصل قطع رقعی بزرگ. خط نسخ و نستعلیق مؤلف. عناوین مشکی. ش «۱۰۴۱۹ م»
 ۲۱۳. کتاب حدیقه الزاهدین به فارسی در فقه منظوم از همان مؤلف ۳ کتاب قبلی. این اثر را مؤلف به سال ۱۳۶۰ هجری در اردهال کاشان به پایان برده است. نسخه اصل به خط مؤلف، قطع رحلی، خط نستعلیق ۴ ستونی، عناوین مشکی. ش «۱۰۴۲۰ م»
 ۲۱۴. جلد اول حاشیه التجرید به عربی از شهاب‌الدین بن قاسم العبادی این تجرید غیر از تجرید علامه است. عناوین شنگرف. خط نسخ، قطع رقعی بزرگ، برگ آغازین افتاده، کتابت سده ۱۱ هجری. ش «۱۰۵۲۹ م»
 ۲۱۵. رساله اتحاد اسلام به فارسی، مؤلف ناشناخته، این اثر را مؤلف در ۱۸ جمادی الآخر سال ۱۳۱۲ هجری در حدود مسقط در عمان به پایان برده است. کتابت ربیع الاول سال ۱۳۲۷ هجری به خط نستعلیق ممتاز ابوالفضل تهرانی، صفحات مجدول، عناوین قرمز، قطع رقعی. ش «۱۰۵۳۰ م»
 ۲۱۶. کتاب نگارستان به فارسی در تاریخ اسلام تا عصر مؤلف به سال ۹۵۹ هجری، تألیف احمد بن محمد بن عبدالغفار قزوینی غفاری که آغاز آن را با نام انبیا و خلفا و ائمه ۱۲ گانه آورده است. کتابت به خط نستعلیق در چهارشنبه ۱۴ جمادی الثانی سال ۱۲۰۰ هجری، عناوین شنگرف، قطع رقعی، برگ آغازین افتاده. ش «۱۰۴۵۵ م»
 ۲۱۷. کتابچه دخل و خرج به فارسی به خط سیاق از تاریخ ۱۴ ذی‌الحجه سال ۱۳۴۱ هجری تا ربیع الاول سال ۱۳۵۰، صفحات مجدول، قطع سلطانی. ش «۱۰۴۸۴ م»
 ۲۱۸. کتاب بشری الوصول‌الی اسرار علم الاصول جلد ۴ تألیف مرحوم آیت‌الله شیخ محمدحسن بن عبدالله مامقانی تبریزی نجفی، عربی، کتابت سال ۱۳۱۶ هجری به خط نسخ محمود بروجردی، نسخه مصحح و مقابله شده با نسخه اصل توسط شیخ حسین بن احمد انبوهی کیانی غروی به سال ۱۳۱۷

رساله طهارت خمر مولی محمد امین استرآبادی در سال ۱۰۳۴ هجری تألیف کرده است. ۲. النافع یوم المحشر فی شرح الباب الحادی عشر به عربی از ابی عبدالله مقداد بن عبدالله بن محمد بن حسین بن محمد السوری الحلی معروف به فاضل مقداد، کتابت ۲۰ جمادی الاولی سال ۱۰۶۲ هجری به خط نستعلیق شاه محمد بن محمد مؤمن دشت بیاضی، خط نستعلیق، قطع جانمازی پالتوئی، نسخه نفیس. ش «۱۰۴۹۹ م» ۲۳۵. مجموعه شامل خطب امیرالمؤمنین (ع) به عربی و فارسی، خط نستعلیق، عناوین قرمز، قطع جیبی جانمازی. ش «۱۰۵۰۲ م» ۲۳۶. تقریرات بحث قضاء به عربی از میرزا محمدعلی چهاردهی نجفی، مورخ سده ۱۳ هجری، خط نستعلیق و نسخ تحریری، عناوین مشکی، قطع وزیری، ش «۱۰۴۹۴ م» ۲۳۷. تفسیر سوره یس، فتح، واقعه به عربی و فارسی، تألیف حسینی، کتابت سال ۱۲۴۷ هجری، به خط نسخ و نستعلیق خوش، عناوین شنگرف، نسخه مصحح، قطع رقعی. ش «۱۰۴۹۵ م» ۲۳۸. رساله درطب، مؤلف ناشناخته، فارسی، کتابت سده ۱۳ هجری. خط نسخ خوش، نسخه مصحح، قطع جیبی. ش «۱۰۴۹۶ م» ۲۳۹. رساله در اجتهاد و اخبار به عربی، از آقا محمدباقر بن محمد اکمل اصفهانی نسخه نفیس، مورخ سده ۱۳ هجری، خط نسخ، قطع رقعی. ش «۱۰۵۴۱ م» ۲۴۰. اجوبه المسائل الموصلیه به عربی، خط نسخ، عناوین قرمز، کتابت چهارشنبه شوال ۱۲۶۴ هجری، به خط محمد بن سید محمد صادق موسوی خوانساری قطع رقعی. ش «۱۰۵۴۲ م» یادآوری می‌شود: نسخه‌های نفیس خطی دیگری در مجموعه خریداری شده در ۶ ماهه دوم سال ۱۳۸۱ وجود دارد که معرفی آنها در این گزارش میسر نیست و آن را به فرصتی دیگر موکول می‌نماییم.

سال ۱۳۲۹ و ۱۳۴۸ هجری. مجدول در آغاز نسخه چند برگ راجع به زندگی‌نامه مؤلف آمده است. قطع رحلی. ش «۱۰۴۷۳ م» ۲۲۸. جمع پریشان از همان مؤلف، نسخه اصل به خط نستعلیق مؤلف در اوائل سده ۱۴ هجری. قطع وزیری. ش «۱۰۴۷۴ م» ۲۲۹. ترجمه فارسی کتاب سلوان المطاع فی عدوان الاتباع، از سید نعمت‌الله جزایری شوشتری، کتابت سده ۱۳ هجری، خط نسخ. قطع رقعی. ش «۱۰۴۷۶ م» ۲۳۰. رضوان الآملین فی حاشیه القوانین، به عربی، جلد اول، از مرحوم آیت‌الله سید محمد بن عبدالصمد حسینی شهشهانی اصفهانی، کتابت سال ۱۲۹۰ هجری به خط نسخ محمدصادق بن محمدعلی حسینی، نسخه مصحح، عناوین قرمز، قطع وزیری. ش «۱۰۳۰۸ م» ۲۳۱. بدایه المعرفة به عربی از محمدرضا بن حسین طالقانی، مورخ سده ۱۱ هجری خط نسخ خوش، صفحات مجدول، عناوین شنگرف، قطع جیبی. ش «۱۰۴۹۸ م» ۲۳۲. مجموعه دو کتاب: ۱. مسالک الحق به عربی از مولی محمدباقر مجلسی؛ ۲. حدود و قصاص به فارسی از علامه مجلسی، کتابت سده ۱۲ هجری. قطع جیبی، خط نسخ، عناوین شنگرف. ش «۱۰۵۰۰ م» ۲۳۳. مجموعه شامل ۴ کتاب در یک جلد: ۱. زبدة الاصول به عربی از شیخ بهاء‌الدین عاملی مورخ ۱۲۶۲ هجری؛ ۲. منظومه فارسی لؤلؤ درج المضامین، مورخ ۱۲۶۱ هجری به خط نستعلیق محمدسعید بن محمدشریف؛ ۳. رساله عربی در مسئله خلق الاعمال از میر محمدباقر داماد حسینی مرعشی، خط نستعلیق همان کاتب؛ ۴. منظومه عربی از سید مهدی بحرالعلوم نجفی به خط همان کاتب، قطع جیبی. ش «۱۰۴۹۷ م» ۲۳۴. مجموعه دو رساله در یک جلد: ۱. رساله در بیان نجاست خمر به فارسی از احمد بن زین‌العابدین علوی که در رد